

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike. — Inserati do 30 petič do Din 2.— do 100 vrst Din 2.50. večji inserati petič sta Din 4.— Popust po dogovoru. Inseratni davek pravečel.
«Slovenski Narod» velja letno v Jugoslaviji 144.— Din, za inozemstvo 300.— Din.

Naše telefonske številke so: 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.

Naše telefonske številke so: 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.

Reforma novega zakona o neposrednih davkih

Zmanjšanje davčne stopnje zemljarine — Olajšave za plačevanje zgradarine, davka trgovskih potnikov in rentnine — Ukinjenje davčnih stopenj nad 12 odstotkov — Določitev samoupravnih doklad

Vrhovnemu zakonodajnemu svetu je finančni minister predložil predlog zakona o izpremembah in izpopolnitvah zakona o neposrednih davkih. Ta predlog vsebuje zelo važne izpremembe, ki se tičejo vseh značilnejših davčnih oblik. Posebno važne so določbe, ki določajo davčno stopnjo zemljarine kakor tudi reforme rentnega davka in uslužbenškega davka.

Davek na zemljišča

Kakor znano, je pustil novi davčni zakon, uveljavljen 8. februarja pr. l., odprto vprašanje davčnih stopenj pri dohodku od zemljišč. Vzrok za odločitev tega vprašanja obstoji v tem, da se določevanje katastralnega čistega dohodka za vsa država ne more izvršiti, dokler nimamo povsod katastrof. Zato je bilo stremenje erarja, da se doseže finančni efekt zemljiškega davka vsaj v toliki višini, kolikor je ta davek prinašal dohodkov državi blagajni po starem zakonu. Generalna direkcija katastra je delala nad leto dni za določitev vsote katastralnega čistega dohodka. To ogromno delo se ni moglo povsem dovršiti. Tako n. pr. to delo za Bosno in Hercegovino še ni gotovo in danes 18. t. m. se je v Beogradu zopet sestala stalna komisija, ki ne bo končno razpravljala samo o Bosni in Hercegovini, temveč tudi o Srbiji in Črni gori. Po dosedanjih računih se je že moglo ugotoviti, da bo katastralni čist dohodek po vsej državi znašal okoli 4.5 milijarde dinarjev. To je razmeroma precej solidna podlaga za določevanje davčne stopnje zemljarine, od katere se pričakuje dohodek 700 milijonov Din. Na tej podlagi je po novem predlogu določena davčna stopnja zemljarine v višini 12%, kar bi dajalo državi davčni dohodek kakih 650 milijonov Din. Ostanek zgoraj omenjene vsote, približno 700 milijonov Din, se je dosegel s progresivnimi dopolnitvami davki, ki se istotako izpreminjajo s predlaganimi zakonskimi izpremembami.

Davčna stopnja 12% od zemljarine se strinja s splošno davčno stopnjo zgradarine tako, da davčni zakon urela to vprašanje v skladu z vsemi ostalimi določbami, ki se tičejo davka na nepremičnine.

Kar se tiče dopolnitve davka k zemljariji, je po predlaganih izpremembah v gotovi meri zmanjšan. Progresivno se je davčna lestnica po dosedanjem zakonu dvignila do 17% pri dohodku nad 150.000 Din, dočim se sedaj izpreminja tako, da je njena najv. st. 12% za vsote nad 25.000 odbitke zaradi elementarnih neugod. Novost je tudi to, da se do 1000 Din dohodkov sploh ne bo plačeval dopolnilni davek.

Oprostitev kmečkih hiš od zgradarine

Dosedanji zakon je oproščal od plačevanja davkov hiše poljedelcev v krajih, ki imajo manj kakor 2000 prebivalcev, toda samo v vaseh, ne pa v trgih in mestih. Novi predlog prinaša izpremembo v tem smislu, da razširja to ugodnost na vse kraje do 5000 prebivalcev, ako ni v njih sedeža sreskega poglavarstva. Ta izprememba je uvedena zaradi tega, da se ponovni krivica onim krajem, ki so imeli manj kot 2000 prebivalcev, pa niso imeli pravice do te olajšave, ker so se imenovala mesta. Takih mest je zlasti mnogo v Sloveniji in v Srbiji.

Novi predlog odvzema to olajšavo poletnim dvorcem, postavljenim na kmetijskih posestvih, kakor tudi vsem zgradbinam onih posestnikov, katerih katastralni čist dohodek presega 80.000 Din.

Davki trg. potnikov

Po dosedanjem davčnem zakonu so trgovski potniki in agenti plačevali pavšalno po 1000 Din na leto davka. Po novem predlogu je ta davek oproščen od vseh samoupravnih doklad.

Rentnina

Proti davku na rente so se pojavili mnogi upravičeni protesti. Pred dnevi se je vršila v ministrstvu finančne anketa, na kateri je sam državni podtajnik dr. Letica priznal upravičenost tožadnih očitkov. Na podlagi te ankete uvaja novi predlog celo vrsto reform v davku na rente.

Tako se n. pr. oproščajo od tega davka: 1. Inozemski kapital, v kolikor se ga poslužujejo država, samoupravne korporacije ali državne denarne ustanove, od česar so izzete hranilne vloge tujega kapitala.

2. Obresti državnih bonov, kar so zlasti zahtevali državni dobavitelji, ki so se jim dobave namesto v gotovini izplačevale v bonih.

3. Dohodki bolniških in zavarovalnih fondov privatnih podjetij ali državnih korporacij.

4. Vloge zadrug, naložene pri lastnih združnih vseh.

Zanimiva je tudi novost, da se od tega davka oproščajo podpore za vzdrževanje, ki si jih dajejo zakonci oz. starši otrokom ter otroci staršem.

Zmanjšanje progresivnosti pri drugih davkih

Ker ukinja novi predlog pri dopolnilnem davku na zemljišče vse progresivne stopnje na 12%, se ta princip uvaja tudi pri drugih davčnih oblikah, ki imajo progresivno lestvico. Tako se progresivnost davka ustavlja pri delniških in ostalih družbah pri 12%, ki se plačajo kot najvišja stopnja tedaj, ako presega rentabilnost vloženega kapitala 10%. V tem smislu se izpreminja tudi progresivna lestvica pri uslužbenem davku. Doslej se je ta lestvica dvigala do 15%, odlej pa bo najvišja stopnja 12%. S to določbo se oblažuje ostro dosedanje lestvice.

Davčni prestopki

Z novim predlogom hoče vlada preprečiti tudi vse zlorabe davčnih obveznikov, ker je davčna morala pri nas zelo slaba ter mnogi prikrivajo svoje dohodke pred oblast

mi. Zato se bodo uporabljali ukrepi, ki so se izkazali kot zelo uspešni tudi v drugih panogah finančne stroke, zlasti v carinski in taksi stroki, kjer je finančnim uslužbencem zagotovljen znaten delež od dohodkov, ki izvirajo iz njihovih odkritij. Tako določa novi predlog, da pripade uslužbencem finančne kontrole polovica vplačanih glob v vsakem slučaju zlorabe ali krivde, ki jo odkrijejo.

Samoupravne doklade

Novi predlog ureja tudi pravice samoupravnih korporacij pri predpisovanju svojih doklad. V bodoče bodo mogle samoupravne korporacije brez odobrenja državnih finančnih oblasti nalagati doklade:

Podruželske občine do 50%, mesta do 40%, okrajni in oblasni do 10% na državni neposredni davek.

Finančne direkcije morejo odobriti podruželskim občinam uvedbo doklad od 50 do 60%, mestnim občinam pa od 40 do 50%. Za doklade, ki prehajajo to mejo, bo potrebno odobrenje generalne direkcije davkov.

Srd ta borba med špansko vlado in študenti

Dijaški revolucionarni pokret se vedno bolj širi — Vse univerze do jeseni zaprte — Suspendirani in aretirani profesorji

Madrid, 18. marca. Po vesteh iz Madrida se položaj še vedno ni umiril. Veliko število policije po ulicah španskih mest vzbuja med prebivalstvom prvič za diktature občutek nesigurnosti. 20 profesorjev madridskega vseučilišča je odklonilo v posebni spomenici vsako odgovornost za morebitne posledice ostrih vladnih odredb proti stavkujočim dijakom.

Madrid 18. marca. Kralj je podpisal šest dekretov, s katerim se uničujejo vpisi na vseh španskih vseučiliščih in odgode na negotov čas izpiti na vseh petih španskih vseučiliščih.

Pariz, 18. marca. «Quotidien» poroča iz Madrida, da se dijaški nemiri še vedno nadaljujejo. Vlada je dala aretirati tudi večje število univerzitetnih profesorjev, ki so se solidarizirali z dijaštvom. V Barceloni je prišlo ponovno do krvavih spopadov med dijaštvom in policijo, pri čemur je bilo okrog 100 oseb težje ranjenih. Dijaki so nekemu oficirju, ki je pomagal policiji raztrgati vsa odlikovanja in ga precej nevarno ranili. Vse kaže na to, da bodo dijaški nemiri zavzeli še večji razmah in da se revolucionarni pokret, ki je bil doslej omejen skoraj vedno le na vojaške kroge, širi vedno bolj na civilno prebivalstvo, ki ga je nastop dijaštva še bolj podžgal.

Vseučilišče v Madridu je vlada zaprla do jeseni. Istočasno so suspendirani rektor, dekan in upravni uradniki vseučilišča. Na njihovo mesto je imenovan poseben komisariat, ki ima nalogo, da prouči, kateri profesorji in dijaki so bili udeleženi pri dijaških nemirih.

Princesa Ileana postane španska kraljica?

Italijanski komentariji k potovanju rumunske kraljice matere v Spaniji — Sestanek kraljice s princem Karlom v Parizu

Pariz, 18. marca. Rumunska kraljica-vdova je v soboto zvečer prispela v spremstvu princese Ileana v Pariz. Na kolodvoru so jo sprejeli rumunski poslanik in bivši zunanji minister Titulescu z obojem poslanstva, zastopnik predsednika republike in številni člani rumunske kolonije. Včeraj se je kraljica sestala s princem Karlom, ki je nalašč zato prišel iz Nice, kjer biva s svojo soprogo go. Lupescu. Včeraj sta bila princ Karol in kraljica Marija skupaj na kosilu. Kakor se zatrjuje, kraljičino bivanje v Parizu nima nikakega političnega pomena in je bil

tudi njen sestanek s princem Karlom zgolj rodbinskega značaja. Iz Francije bo kraljica odpotovala v Spanijo, kjer bo gost španskega kralja.

Rim, 18. marca. Tukašnji listi poročajo, da je potovanje kraljice Marije v Spanijo v zvezi z zaroko španskega prestolonaslednika z rumunsko princeso Ileano. Kraljica Marija se hoče osebno dogovoriti o ženitvi, na katero polaga tudi veliko politično važnost. Za časa bivanja kraljice Marije in princese Ileana v Madridu in Barceloni naj bi se bodoča zaročenca osebno spoznala in zbližala.

Nova tarifna pogodba z Avstrijo

Beograd, 18. marca. Med Jugoslavijo in republiko Avstrijo je sklenjen nov dogovor o novi železniški tarifi za brzoovozni in tovorni promet, za prevoz potnikov in prilaga v direktnem tranzitu. Nove tarife so znatno nižje in povolnejše od dosedanjih, upoštevan pa je tudi tranzit preko Madžarske.

Poslovni red Državnega sveta

Beograd, 18. marca. Minister pravde dr. Sršić je predložil ministrskemu predsedniku odnosno Vrhovnemu državnemu svetu načrt zakona o poslovnem redu Državnega sveta in upravnih sodišč. Novi poslovni red je prilagojen spreminjenim razmeram in novemu načrtu zakonodaje. Državni svet v bodoče ne bo več izbiral kandidatov za kasacijska sodišča.

Težka železniška nesreča pri Radohovi vasi

Vlak povozil kmečki voz. Razmesaril konja. — Lesni trgovec Lampret ubit — Hčerka gostilničarja Facinija težko ranjena

Povsod po Dolenjskem ob progi Grosuplje—Novo mesto govore danes ljudje o težki železniški nesreči, ki se je pripetila v bližini železniške postaje Radohova vas. Od križišča državne ceste Novo mesto—Ljubljana in železniškega tira napravi proga proti Novemu mestu velik ovinek. Državna cesta se v smeri proti Trebnjem močno dviga. Sinoči ob 18.57 je vozil po klancu v smeri proti postaji St. Vid z enovprežnim konjem lesni trgovec in posestnik Fran Lampret. Z njim se je vozila tudi gostilničarjeva hčerka Marija Facinija iz St. Vida. Ker dela proga velik ovinek, ni opazil prihajajočega novomeškega potniškega vlaka. Konja je naglo pognal, da bi se pravočasno prevozil progo. V trenutku, ko je konj vozil čez progo, ki nima na tem kraju zatvornic, je prisopihala lokomotiva, ki je konja zagrabila kar čez sredo ga podrla in kolesje ga je strahovito razmesarilo. Močni sunek lokomotive je vrgel voz daleč v stran.

Lesni trgovec Lampret je v loku odletel v jarek. Priletel pa je na kamen z glavo tako močno, da si je zlomil tilnik in razbil lobanjo. Zazevala mu je na glavi široka rana. Bil je na mestu mrtev. Njegova spremljevalka, hčerka Marija Facinija je odnesla sicer tudi težje rane, toda ostal je pri življenju. Dobila je težje poškodbe na glavi in na prsnem košu.

V prtljažnem vozu navzoči železniški

uslužbenec je prvi zaslišal čuden ropot in trušč. Pogledal je skozi prtljažna vrata ter presenečen opazil dve človeški trupli in razmesarjenega konja. Opozoril je takoj železniško osebo in stremel na nesrečo. Strojevodja je tudi slišal ropot, pa se ni zmenil zanj. Še predno je vlak zavozil na postajo pred postajno poslopje, ga je strojevodja pri skladišču zavrl in ustavil. Železničarji so takoj pohiteli na kraj nesreče. Opazili so, kako je velik pes mlo cvilil pri gospodarju. Srečujoč s vlakom v St. Vid se vozeči sentvidski zdravnik dr. Jenko je prvi nudil pomoči. Sprva je bila nezavestna. Ko se je zavedla, je izrazila željo, naj jo odpeljejo na njen dom v St. Vid pri Stični. Prenesli so jo v potniški vlak ter jo peljali do postaje St. Vid-Stična. Truplo ponesrečenega lesnega trgovca Lampreta, ki zapuščala ženo in 6 nedoročastih otrok, so pozneje prenesli na njegov dom v St. Vid, kjer so ga položili na mrtvaški oder.

Potniki pripovedujejo, da je ostal gospodarjev pes na kraju nesreče, kjer cvilil in laja. Hodi okrog mlake krvi in išče gospodarja.

Zagreb, 18. marca. Sinoči je varadinskimi mešani vlak povozil tik pred kolodvorom Sava železniškega delavca Mihajla Pavla, ki se je vračal po progah domov. V nezavestnem stanju so ga prepeljali v bolnico, kjer pa se doslej še ni zavedel.

Strahote ameriške poplavne katastrofe

Nad pet milijard dinarjev škode — Cela pokrajina pod vodo — Številne smrtno žrtve — 28.000 ljudi brez strehe

New York, 18. marca. Poplave Mississippija v državi Alabama so povzročile po dosedanjih ugotovitvah nad 100 milijonov dolarjev škode (5.6 milijarde dinarjev). Mesta Elba, Brieto in Geneva so do cela uničena. Pod vodo je nad 10.000 kv m plodne zemlje. Kakih 25 občin je po vodi docela odrezanih od ostalega sveta. Vojaštvu se je po dvodnevnem napornem delu posrečilo rešiti izmed 3000 prebivalcev me-

sta Elba, ki je skoraj docela pod vodo, 2800 ljudi, ki so bili zbežali na strehe in na drevesa. Po vodi plava mnogo trupel utopljencev. Doslej so potegnili na kopno nad 200 trupel.

Po poplavi so prizadete tudi države Nebraska, Illinois in Florida. Po uradni cenzitvi je nad 28.000 ljudi brez strehe, od teh pa je še vedno 10.000 ljudi v smrtni nevarnosti.

Največja letalska katastrofa v Ameriki

V Newarku je pri zabavnih poletih treščilo na tla potniško letalo — Vseh 11 potnikov ubitih, oba pilota smrtno ranjena

New York, 18. marca. Na letališču v Newarku v državi New Jersey se je pripetila včeraj popoldne ena največjih letalskih nesreč, kar jih beleži doslej kronika Zedinjenih držav. Na tamošnjem letališču je izvajalo veliko potniško letalo zabavne polete nad mestom in okolico. Zanimanje občinstva je bilo izredno veliko in ob vsakem poletu je bilo letalo nabitno polno.

Ob solnčnem zahodu je hotel pilot napraviti zadnji polet. Letalo je zasedlo 13 potnikov. Ze pri startu je bilo opaziti, da motorji ne funkcionirajo dobro. Komaj pa se je letalo dvignilo v višino kakih 70 m, so motorji docela odpovedali in letalo je začelo z nara-

ščajočo brzino padati na tla.

Pilota sta si prizadevala, da bi spravila letalo v posevnem poletu do bližnjega močvirja, ki ga obkroža železniška proga. Njuna namera pa je le deloma uspešna. Letalo je padlo na tla na zadnjem tiru proge, ker je v istem trenutku privozil tovorni vlak. Letalo je s tako silo treščilo ob vagona, da se je trup s kabinami za potnike odtrgal od križ. Oba pilota je vrgla 20 m daleč v močvirje, potniško kabinu pa je docela zdrobilo. Stene so bile tako stisnjene, da je razmrcarilo vseh 13 potnikov. — Pilota sta med prevozom v bolnico umrli.

Od mehiških upornikov oplenjene banke

Uradn. obtožbe mehiške vlade proti revolucionarjem — Nova bitka — Letalska bomba na ameriški konzulat

Mexico City, 18. marca. Mehiška vlada uradno objavlja, da so uporniki izropali vsa mesta in vse denarne zavode, ki so prišli v njihovo oblast. V neki banki so našli po umiku upornikov izkaz, iz katerega je razvidno, da je uporniški general Jezus Aguirre deponiral pri neki ameriški banki nad 100 milijonov naropane denarja. Tudi njegova žena je na begu odnesla velike vsote denarja.

V Torreonu, kjer je glavni stan upor-

nikov, je prišlo včeraj do velike bitke, v kateri je bilo nad 200 upornikov ubitih. Tudi vladne čete so imele velike izgube. Neka bomba je eksplodirala v neposredni bližini ameriškega konzulata. Ubita sta bila neki francoski državljani in neki drugi civilist, ki sta se slučajno mudila v bližini. Bomba je vrgel neki letalec, o katerem še ni ugotovljeno, ali je pripadal vladnim četam ali upornikom.

Borzna poročila.

LJUBLJANSKA BORZA.

Devize: Amsterdam 22.82, Berlin 13.5025 do 13.5225 (13.5175), Bruselj 7.9102, Budimpešta 9.9337, Curih 1094.4—10974 (1095.9) Dunaj 8.0055, London 276.13 do 276.93 (276.53), New York 56.76—56.96 (56.86) Praga 168.35—169.15 (168.75), Trst 297.20 299.20 (298.20).

Elekti: Celiska 158, Ljubljanska Kreditna 126 den., Prastediona 850 den, Kreditni

zavod 170 den, Vevče 120 den, Ruše 260 do 280 den., Stavbna 50 den., Šešir 105 den.

ZAGREBSKA BORZA.

Devize: Dunaj 800.55, Berlin 13.5175, Budimpešta 9.9337, Bruselj 7.91, Milan 298.20 London 278.53, New York 56.86, Pariz 222.52.

INOZEMSKA BORZE

Curih: Beograd 9.1275, Berlin 123.40, Dunaj 73.03, Budimpešta 90.60, Praga 15.40, Milan 27.21, Pariz 20.30, London 25.24, New York 520.

Kanigalilejska afera se širi

Velike malverzacije na škodo trošarine — V Mostah je bila posebna družba, ki je špekulirala z oblastno in občinsko trošarino

Ljubljana, 18. marca.

V soboto je bila na dohodarstvenem uradu v splošnem zaključena preiskava v zadevi manipulacij z dalmatinskim vinom odnosa vodo. Kolikor se je moglo ugotoviti, je bil to edini slučaj, da so izvažali preko mestne užitinske linije vodo kot vino. Manipulacije z vodo so pa obrabile pozornost kontrolnih organov dohodarstvenega urada na drugo stran. Kmalu so razkrili velike malverzacije s svobodnicami. Kakšen namen sta imela pri izvozu vode poslovalca vinarskega trgovca Ninića Nino Mendušić in njegov prijatelj Lenardo Labura, ki slovi kot velik prebrisaneec, je pač lahko uganiti. Mendušić je hotel na ta način pokriti primanjkljaj pri vinu, ki ga je baje imel v založbi kleti. Obavinska trgovca Ninić in Labura se sedaj trudita, da bi se zadeva na lep način spravila s sveta in poravnala. Ninić je v soboto prišel iz Šibenika ter je takoj začel po svojem pravem zastopniku posredovati pri dohodarstvenem uradu.

Kot rečeno, so bile odkrite tudi druge malverzacije. Revizijska komisija na dohodarstvenem uradu in pri finančni kontroli je imela prejšnji teden obilo posla. Čim so zasledili Ninićevega poslovalca pri izvažanju vode, so začeli pregledovati razne druge bolete in svobodnice. Kontrolni organ dohodarstvenega urada je na prvi pogled zapazil, da so nekatere svobodnice ponarejene odnosa fingirane. Na dohodarstvenem uradu se je zato sešla posebna komisija, obstoječa iz ravnatelja urada g. Zupana, dohodarstvenega nadzornika g. Fortiča in vodje finančne kontrole g. podinspektorja Dr. Jaja. Ko so ugotovili, da nekatere svobodnice niso pravilne, so jih začeli se natančneje pregledovati in primerjati z vpisi v knjigah Z. začenjem so ugotovili, da je mnogo napadnih in fingiranih svobodnic.

Kako so manipulirali s svobodnicami

Mestni dohodarstveni urad uraduje v svojem okolišču obnem tudi za finančno kontrolo. Pobira državno trošarino v mestu. Oddelek finančne kontrole na Bregu št. 6 pa vodi kontrolo v okoliških občinah in je zato razdeljen na dva pododdelka, ki pobirata državno trošarino in vodita kontrolo v občinah na levem in desnem bregu Ljubljane. Občina Moste spada pod finančno kontrolo II. Vsi vinski trgovci, ki imajo svoje založne kleti v mestu in so podrejeni kontroli mestnega dohodarstvenega urada, morajo zaprositi v primerih, ko izvažajo vino iz mesta v okoliške občine, za svobodnico. Na podlagi svobodnice dobe potem pri užit-

ninski stražnici tranzitno bilet. Svobodnico morajo vročiti finančnemu stražniku, ki potrdi, da je dotični okoliški gostilničar prejel toliko in toliko vina. Svobodnica mora vsebovati ime vinskega trgovca, ki je vino prodal, ime kupca-gostilničarja, kraj in občino ter količino izvoženega vina. Zada je na svobodnici mora finančni stražnik napraviti uradne beležke in pritisniti stempel.

Prebrisana špekulantska družba

V občini Moste se je ustanovila posebna družba, ki je špekulirala z oblastno in občinsko trošarino. Naravno je, da je moral biti član te špekulantske družbe tudi finančni stražnik, s katerega pomočjo so se vršile vse manipulacije. Družbo je tvorilo pet gostilničarjev v Vodmatu in Mostah, med njimi je zavzemal častno mesto tudi neki klerikalni občinski odbornik in veljak. Finančni stražnik Ljube Satler je fingiral in ponarejal svobodnice, ki jih ni oddal finančni kontroli, ali pa jih je vključil pod napadnimi številkami. Ponarejal je tudi podpise ostalih finančnih stražnikov. Te malverzacije so se pričele že l. 1927 in so postajali špekulantje od dne do dne predrzejši.

Iz mesta so špekulantje izvažali stotine hektolitrov vina, ne da bi plačevali oblastno trošarino odnosa občini Moste užitino. Oškodovali so na ta način občino Moste in oblastni odbor približno za 100.000 Din.

V soboto ves dan so vodili v uradu oddelek finančne kontrole na Bregu temeljito preiskavo in so pred vsem zasliševali pri zadevatah stražnika Satlerja, kakor tudi njegove komplice gostilničarje. Zadnji so sprva vse tajili in zatirjali, da so vedno poštno plačevali oblastno trošarino in občinsko užitino. Končno so se pod pritiskom dokazov morali udati ter so vse priznali.

Finančni stražnik Satler je ravno tako po daljšem zaslišanju vse priznal. Proti njemu je uvedeno sedaj disciplinarno postopanje. Izročen pa bo tudi državnemu pravdniku zaradi ponarejanja uradnih listin in malverzacij pri pobiranju trošarine.

Razkritje malverzacij je vzbudilo med finančnimi stražniki splošno pozornost in veliko nervoznost. V soboto je bil urad finančne kontrole skoro nepristopen privatnim strankam. Vse je bilo nekam nervozno in stražniki so si med seboj marsikaj šušljali. Manjše pa vzbujala afera tudi med ljubljanskimi gostilničarji.

Dobiček, ki so ga imeli špekulantje pri trošarini in užitini, so delili po bratovski med seboj. Satler stanuje v Vodmatu.

Ljubljana potrebuje več vrtov

Zanimiva spomenica podružnice Sadjarskega in vrtnarskega društva — V Ljubljani ima vrtov komaj šestina družin

Po vseh naprednih deželah skrb družta, občine in država za pospeševanje malih družinskih vrtov. Zato je ljubljanska podružnica Sadjarskega in vrtnarskega društva per kratkim poslala mestnemu magistratu naslednjo spomenico, ki jo je gospod župan z zanimanjem vzel na znanje in obljubil predložiti občinskemu svetu v razpravo in upoštevanje.

Ljubljana šteje danes približno 2700 stanovanih hiš in 11.500 družin. Če upoštevamo, da hišni posestniki iz večine uporabljajo vrtove sami zase in tudi ni vrta pri vsaki hiši, smemo iz tega zaključiti, da je dejavnost šestini ljubljanskih družin dana možnost uživati koristi iz domačega vrta, dočim je n. pr. v nekaterih velikih nemških mestih in še bolj na Angleškem polovica družin preskrbljena z vrtilci.

Tudi Ljubljana je po volni močno narasla; zidajo se stanovanjske kasarne, tisoči družin se morajo stikati v pretesnih stanovanjih in vedno novi tisoči družin ostanejo brez vrta. Redko se spomnijo srečni posestniki, da je dosti več tistih, ki bi radi obdelovali vsaj majhen vrtil, pa ga nimajo. Vedno nujnejše se tudi pri nas javlja potreba po rešitvi vprašanja, kako naj pridejo do vrta zlasti manj premožni prebivalci, ki si morajo služiti kruh z mehaniziranim delom, ki žive s svojimi navadno številnimi družinami v enosobnih stanovanjih in izmed katerih ni mnogo — trudni od tako pustega življenja — iščejo svoje glavno razvedrilo po krčmah. Ustvarjati družinam vrtilce za telesno in duhovno okrepitev, je baš tako potrebno in gotovo še bolj dalekovidno, kot zidati bolnice, hišalnice in oskrbovališča za onemoglice.

Družinsko vrtnarstvo in Schreberjevo gibanje, ki je z zelo posrečeno metodo pri bližajoči vrli tudi dec. je že v praksi povsod dokazalo svoj silni gospodarski, socialno-politični zdravstveni in kulturno-vzgojni pomen. Mali družinski vrtovi zavzemajo danes vedno večji ulogi v socialnem gospodarstvu naprednih mest. Umevno je, da si morajo ljudje, katerim nalaga služba zgolj mehanično delo, iskati življensko vsebino le drugod, izven svojega poklicnega dela. Za današnje tvorniške in pisarniške uslužbence z osem — ali šesturnim delavnikom postaja vedno večje vprašanje, kako izkoristijo svoj prosti čas. Vsem, ki niso drugače dovolj zaposleni, nudi domači vrtil priliko za produktivno delo; zato se delo na vrtu tudi z narodno-gospodarskega stališča vselej rentira, in četudi bi bili njegovi prihodki po privatno-gospodarskem računu morda še enkrat dražji od zelenjavi kupljene na trgu.

Organizacijo družinskih vrtov predpisuje tudi čl. 10. pravilnika mestne socialno-politične uprave. Zato naj bi mestna občina pravočasno zagotovila zadostno površino zemljišč za ustvaritev

malih družinskih vrtov v raznih okoliških ljubljanskega pomeja.

Potrebno je da se tudi pri nas osnujejo in urede kolonije družinskih vrtov po vzoru, kakor so to storila mnogo večja in manjša mesta v Nemčiji (Familiengärten, Laubengärten) in drugod. Ena kolonija lahko obsega do 300 ali še več vrtičev, ki pa ne smejo biti preveliki, ampak naj vsak posamezen meri vsaj 200 m². Zemljišče se daje v najem za daljšo dobo, najmanj za 20 let, oziroma do smrti posameznega najemnika, ali pa celo v pravico podedovanja njegovi družini. Tako je najemnik mogoče, da vrt tudi lahko uredi, gnoji, nasadi dreve, postavi utico itd. Vsaq najemnik si uredi svoj vrtil po svojem okusu in potrebi, vendar pa mora zasnovati in organizirati vse kolonije seveda imeti značaj enotnosti. Take trajne naselbine malih družinskih vrtov so dostopne le nftih najemnikom, ki imajo ključ od vhodnih vrat ali so pa lahko tudi deloma javne, dostopne vsakemu občinstvu, če se n. pr. priključene v park.

Razen izprehaališč in parkov pripomnelo zlasti vrtovi, da ostane struktura mesta dovolj rahla in da se ohranijo pljuča za telesno in duševno krepitve mestnemu prebivalstvu. V stavbnem načrtu naj se tudi bližje notranjosti mesta pusti dovolj nezazidanih zelenih prostorov za vrtove; najemniki vrtov bi v naših prometnih razmerah ne mogli redno zabavati na preveč oddaljena zemljišča.

Konkretno predlagamo še tole: Primitivna, začasna kolonija zelenjadnic na mestnem zemljišču »Na smeteh« (parc. št. 920 kat. obč. Trnovo), kjer si večinoma ubožnejše stranke iz delavskih slojev pridelujejo zelenjavo za svoje potrebe, naj se preuredi v trajnejšo, ograjeno naselbino malih družinskih vrtov. Takisto bi mogla služiti tem namenom bližnja »Mesarica« (parc. št. 996-1), ako se zamožvirjeno zemljišče primerno uredi. Daje naj se odloči, oziroma rezervira tudi mestno zemljišče za Dolenjskim kolodvorom parc. št. 184-2 Karlovske predmestje za napravo vrtov.

Pri slepi prebavi, slabokrvnosti, šušljanju, bledici, bolelosti žlez, izpuščaji na koži, tvorih uravnava naravna »Franz Josefova« grenčica izborna toli važno delovanje črevesa. Odlični možje zdravilstva so se prepričali, da celo najnežnejši otroci dobro prenese »Franz Josefovo« vodo. Dobi se v vseh lekarnah, drogerijah in specializiranih trgovinah.

Prav se mu godi.

— V tej sladčičarni sem se seznanila s svojim možem. Pomislite, imel je tam sestanek s svojim upnikom. — Tako bi se moralo zgoditi vsakemu, kdor dela dolgove.

Tajmstven samomor zemunske prostitutke

Te dni se je usmrtila v zemunski javni hiši lepa prostitutka iz ugledne beograjske rodbine. Skrivala se je pod tujim imenom

V neki javni hiši se je pred dnevi usmrtila mlada in lepa prostitutka, in sicer po pregledu zdravnika, ki je ugotovil, da je prostitutka okužena s spolno boleznijo in jo je poslal v bolnico. Pri prostitutki niso našli nobenih dokumentov in beograjski časopisi so objavili sliko samomorilke s kratkim besedilom, kajti nihče ni vedel, kdo je tajmstvena samomorilka.

Tragedija lepega dekleta

Neznano dekle, ki si je končalo življenje, se ni družilo z nesrečnicami, s katerimi je živela v javni zemunski hiši. Bila je izredno lepa in je fascinirala vsakega moškega. Bila je pa vedno otožna in videlo se je, da nekaj pri njej ni v redu. Nikomur ni povedala ničesar o svoji preteklosti, tu di svojim tovarišicam ni odgovarjala, ko so jo obiskale v poznih nočnih urah, ko je vratar metal zadnjega gosta iz javne hiše. Nihče v javni hiši ni vedel, od kod je prišla in kaj je bila, preden je postala prostitutka. Da bi pa se rešila nadežnih tovarišic, je rekla, da je iz Zagreba. Imela je pri sebi veliko steklenico karbola, katerega je tudi izpila pred dnevi ter si končala življenje. Policija je uvedla preiskavo in ni mogla ničesar drugega dognati, nego da se samomorilka piše Marija Vrač. V nekem pismu, ki so ga našli pri njej in ki je bilo naslovljeno na neznane ljubimca, je Marija napisala:

— Ti najbolje poznaš moj položaj in mojo preteklost. Saj sem ti o vsem pripovedovala. Tako se je napolnelo moralo zgoditi. Raje v smrt, nego najmanjša krivda onih, ki niso krivi in ki me še vedno ljubijo.

To pismo pa ni odkrilo tajne lepe prostitutke. V njem ni bilo ničesar, kar bi pokazalo njen umor. Njena mati je bila tajmstvena, kakor je bilo tajmstveno njeno življenje in njeno vedenje. Smrt lepega in nesrečnega dekleta je ostala nepojasnjena. Kdove, kakšna življenska tragedija je prignala nesrečnico na zadnjo postajo, v javno hišo. Preiskava je bila tem težja, ker ni bilo mogoče najti njenega ljubčka, kateremu je pisala zadnje pismo.

Lažno ime

Samomorilko so pokopali in po tednu dni, ko je njeno truplo že trohnelo v zem-

lji, je nastal preokret v preiskavi. Policija je ugotovila, da samomorilka ni Marija Vrač, temveč hčerka iz ugledne beograjske rodbine, ki je padla iz neznanih vzrokov tako globoko, da je končala v javni hiši. Te ugotovitve so preiskavo pokrenile v novo smer. Policija je ponovno preiskala sobo, v kateri je zadnje dni lepa prostitutka bivala in je našla še nekaj pism, ki pa tudi niso pojasnila kdo je ona, in kako je prišla v javno hišo. Tudi o njeni preteklosti ni bilo mogoče ugotoviti nič novega. Policija je tudi ugotovila, da je mladenka sama prišla k lastniku javne hiše in ga prosila, naj jo sprejme in ji dodeli posebno sobo.

Mati oreklnja lastno hčerko

Med drugim je policija pri ponovni preiskavi našla pismo, ki je deloma pojasnilo tragedijo nesrečnice. V pismu, ki je bilo pisano z drhtečo roko, je mati pisala nesrečni hčerki:

Draga moja mila, obupana hčerka! Pisala si mi, da si nameščena v Zagreb. Tvoja nesrečna mati je pa zvedela, kje si v resnici. Strašno si osramotila družino in to za celo življenje. Stric se jezi, ker si odšla od hiše, če bi pa vedel, kje si sedaj, bi ubil tebe in mene. Pridi v Beograd čim prej, samo javi se preje telefonično, ker ne bi hotela, da te kdo od domačih vidi. Javi se takoj in povej resnico, če si res v javni hiši. — Tvoja bedna in bolna mati.

Iz tega pisma je razvidno, da gre res za Beograjkanko in ne za Zagrebčanko, kakor je lažna Marija Vrač izpovedala svojim tovarišicam. S tem je pa bila zagotekta lažne Marije Vrač še večja.

Prava Marija Vrač je v Zagrebu

Ker je samomorilka pripovedovala, da je iz Zagreba, in da je bila v Zagrebu nameščena, je zagrebška policija pregledala svoje zapiske in našla pravo Marijo Vrač, ki stanuje v Mesniški ulici. Je že omožena in se je zelo čudila, ko je čitala, da je neka Marija Vrač izvršila samomor v zemunskem bordel. Izpovedala je, da je pred meseci izgubila na ilici svojo legitimacijo, katero je najbrž našla lepa, tajmstvena samomorilka in se odleži izdajala za Marijo Vrač.

obenem pa vrne denar, ki ga je prejel za konja.

Posestnik B. je odšel V. 400 Din več ni hotel, češ, da bo imel poleg vsega še sitnosti s prevozom mrhovine. Odpeljal jo je domov in jih zakopal pod snegom. Ko se je pričel topiti sneg, so opazili ljudje v gozdiču pod državnim cesto, ki vodi proti Slatniku, dvojne konjskih okostil. Orožniki so šli takoj na polzvedovanje in dognali, da je bil lastnik teh okostil posestnik D.

V gozdiču sta prišla tudi okoliški živinovozdravniki in nadzornik cest, ki pa sta namesto dveh konjskih okostil opazila tri. Iz tega sta sklepala, da so imeli kmetje dotični prostor za odlaganje mrhovine, samo da bi se izognili stroškov za konjača.

Po V. konjski kupčiji je prišel mejaš S. dvomisti, če je bil V. dejanski lastnik kupljene vrta. Šel je pogledat v zemljiško knjigo in se je prepiral, da V. v resnici ni bil lastnik prodane parcele, temveč njegov oče. Zdal se je, ker se je dal prevariti od tako mladega fanta, češ, da v bodoče ne bo nikomur več verjel.

V. je postal sedaj, odkar nima denarja, zelo priden. Rad dela pri svojem stricu in obeta, da ne bo nikdar več popival. Denar je zlojed, ki da ga je doslej še vedno spravil na kriva pota. Poleg drugih sitnosti to imel opraviti še z gosposko.

Radio program

Torek, 19. III. 9.30: Prenos cerkvene glasbe. 10: O. hrupljen, vsušč prof. dr. Rožman. 10.30: Sadiststvo, ing. Skupic. 11: Koncert komorne glasbe: (prof. Trost — violina, solocellist G. Müller in dirigent N. Stritof — klavir) I. W. T. Mozart: Trio, G-dur, Allegro, Andante, Allegretto. 2. Camille Saint-Saens: trio, F-dur, op. 28; Allegro vivace, Andante, Scherzo, Presto, Allegro. 15: Stanje vode in časovna napoved. 15.05: Vsele ure na Trški gori: Pevski kvartet pole 4 venčice zdravice, vmes 4 predavanja o Trški gori. 16: Planinski spomin, prof. Mlakar. 16.30: Leonid Andrejev: »Misel« izv. Sani nar. gled. 20: Koncert Društva divizije: I. Cerin: Dragi in ne dragi — srbski marš. 2. Sedlaček: Za moje priateljke. 3. Broditi: Iz Nisa i okolice. 4. Lipold: Hrvatski dom. 5. Urban: Radisavljević — marš. 6. Cerin: Odkud ideš Anice? — hrvatski marš. 7. Urban: Uspomena na Krl. 8. Muhvič: Od Triglava do Balkana. 9. Rendla: Srbske igre. 10. Rendla: Veseli trenutki. 11: Sedlaček: Beograd u noči. 12: Vinč: General Tolež — marš. 22: Poročila in časovna napoved. 22.15: Srečanje po Evropi.

Sreda, 20. marca. Opoldanski program odpade. — 17: Koncert Radio — orkestra. — 18.30: Pravljice, pisatelj Milčinski. — 9: Srbohrvaščina, prof. Mazovec. — 19.30: Iz rastlinstva, ga. dr. Piskernik. — 20: Prenos opere. — 22: Poročila in časovna napoved.

Četrtek, 21. marca. 12.30: Reprodukcijska glasba. 13: Časovna napoved, reproduc. glasba. — 13.30: Stanje vode in borzna poročila. — 17: Jonny lazzband. — 18: Antologija slovenske lirike, ravnatelj Bratina. — 18.30: Kmetiško knjižništvo, ing. Rado Lah. 19: Četina, g. Novak. — 19.30: Zgodovina Slovencev, prof. Kranjec. — 20: Večer italijanske glasbe II. Izvala Radio — orkester. — 22: Poročila in časovna napoved.

Petek, 22. marca. 12.30: Reprodukcijska glasba. — 13: Časovna napoved, reproduc. glasba. — 13.30: Stanje vode in borzna poročila. — 17: Koncert Radio-orkestra. — 18.30: Gledališka ura. — 19: Krekova. — 19: Francščina, dr. Lehen. — 19.30: Iz glasbene svetle, dr. Stane Vurnik. — 20: Pevski solistični večer gđ. Maidičeve. — 21: nar. gled. — 22: Poročila in časovna napoved.

Sobota, 23. marca. 12.30: Reprodukcijska glasba. 14: Časovna napoved, reproduc. glasba. — 13.30: Stanje vode in borzna poročila. — 17: Koncert Radio-orkestra. 18.30: Nemščina, ga. Piskernik. — 19: Kotor in Cetinje. Propagandno predavanje v slovenskem, nemškem in češkem jeziku. — 20: Stavil ravnatelj Pintar. — 19.30: O verslovju, vsušč prof. dr. Erlich. — 20: Koncert pevskoga zbora III. državne realne gimn. — 22: Poročila in časovna napoved. — 22.15: Sprehod po Evropi.

Beleznica

KOLENDAR.

Danes: Ponedeljek, 18. marca 1929: ka-toličani: Edvard, pravoslavni: 5. marca, Konon.

Jutri: Torek, 19. marca 1929: Jožef, pravoslavni: 6. marca, 42 mučnikov.

Današnje prireditve.

Drama: »Dantonova smrt«, A. K. Matica: Knez Boris. Kino Ideal: Letiši jezdec. Koncert Ševčikovega kvarteta ob 20. uri v Unioni.

Dežurne lekarne.

Danes: Piccoli, Dunajska cesta; Bakar-čič, Sv. Jakoba trg. Jutri: Bahovec, Kongresni trg, Ustar, Sv. Petra cesta; Hočevar, Spodnja Šiška.

Jožicam in Jožetom

Mi, kar nas je deklet in fantov od fare pod zaščito patrona dežele kranjske, se bomo jutri vezovali, eni s poticami in kuhanim vinom, drugi z boletami strica Nina in s kanigaliesko pi-jačo, kot kdo more in zna. Vezovali se bomo pa le in kljub hudi zimi, ki je nas kanila zvabi-ti v krtovo deželo, pa nas ni, kajti imamo patrona, ki skrbi za nas, da ne zmrznemo. Nas je pod obema oblastnima komi-sarjema kakor listja in trave in nas bo še več, če se bomo po veliki noči pridno možili in že-nili. Bilo srečno in obilo vezil!

Pede iz uredništva.

Razpadajoče žensko truplo v senu

Podpeč, 18. marca. Ob cesti Podpeč proti Stari vasi so našli včeraj popoldne še razpadajoče žensko truplo. Neznanka je ležala v senu pod kozolcem tik ceste. Na sebi je imela samo lahno obleko in je bila brez spodnjega krila. Vse kaže, da je morala ležati že delj časa, kajti obraz je imela ves razjedan od živali, truplo je pa deloma že razpadlo.

Neznano žensko, ki je stara okoli 30 let, je našel neki lovec in je takoj obvestil orož-nike v Podpeči. Orožniki so pustili truplo prepejati v mrtvašnico v Podpeči na trupu ni opaziti nobenega znaka nasilja. Pri mrtvi neznanki so našli pismo, naslovljeno na se-stro, ki živi v Zagrebu. V pismu se neznanka zelo jezi na nekega čevljarja, ki da jo je izigral. Podpisala se ni in zato se orožniki zaenkrat še ni posrežilo ugotoviti njene identitete. Vse kaže, da gre za samomor iz neurene ljubezni, ni pa tudi izključeno, da je kdo mladenko izvalil na samo in jo tam umoril. Truplo bo danes najbrž obducirano.

Kdo je neznanka, ni vedel povedati nih-če, pač pa se prebivalci vasi Jezero spomi-njajo, da so že v decembru videli v tamošnji okolici neko podobno žensko.

Prosveta

Repertoar Narodnega gledališča v Ljubljani

Drama: Začetek ob 20. Ponedeljek, 18.: Dantonova smrt. Red. A. Turek, 19.: Danes bomo tiči. Izven. Ljudska predstava po žužanih cenah. Sreda, 20.: Zaprtje. Četrtek, 21.: Pravkar izšlo. Premijera. Pre-mijerski abonma. Petek, 22.: Zaprtje.

Opera: Začetek ob pol 20. Ponedeljek, 18.: Zaprtje. Torek, 19.: Grof Luxemburški. Izven. Premije-ra. Sreda, 20.: Zaprtje. Četrtek, 21.: Beg iz seraja. A. Petek, 22.: Grof Luxemburški. Premijerski abonma.

Ljubljanska drama uprizar v torek 19. t. m. zvečer ob 20. uri Nestroyjevo burko »Danes bomo tiči« v občinski zasedbi. Pred-stava je ljudska in veljalo znižane dramske cene.

Dramska premijera. V četrtek dne 21. t. m. je v Ljubljani dramski premijera francoske komedije »Pravkar izšlo« katero je napisal E. Boizard. Delo je arežiral za naš oder režiser g. Šturbineš ki je oskrbel tudi prevod komedije V komediji nastopijo: gđa. Mira Danilova in gđa. Slavčeva ter g. Lavar, Rogoz, Zelenik, Lipah, Gregorin, Jerman, Plut, Potokar, Sanoč in Klavčur. Premijera se vrši za pre-mijerski abonma.

Snopi

— Turist klub Skala priredi v četrtek 21. tm ob 20. v čitalnici ljubljanskega So-kola (Narodni dom) predavanje o nomen-klaturi doline. Zajezerem (triglavska teze-ra) Predava dr. H. Tuma. Predavanje bo-do spremljale informativne sklopične sli-ke. Vabilo se turistih in sploh vsi, ki se za-nizajo za ta tema. 195-a

Triumf slovenske pesmi v Ameriki

Zanimive podrobnosti o turneji naše pevke ge. Lovšetove po Ameriki — Slovenci in Američani so jo sprejeli z odprtimi rokami — Pred veliko nočjo se ga. Lovšetova vrne

Amerika postaja Mekka tudi slovenskih umetnikov. Nemški, francoski in drugi umetniki vseh vrst, slikarji, pevci, pevke, filmski igralci, gledališki igralci, plesalci in plesalke, vse odhajajo v Ameriko in žanje priprave, novo vzpodbudo in — dolarjke.

Morda je to dokaz, da pada Evropa polagoma v bedo, da ne more več plačati svojih umetnikov tako, kakor bi jih po vsej pravici morala. Morda je to importiranje evropske umetnosti v Ameriko potrebno, da se Američani ne zadušijo v amerikanizmu, v mehaniziranju. Američani so pač praktični. Vedo dobro, da jih mi Evropeci ne bomo nikoli prekosili v tehnični civilizaciji, oni pa nas ne v kulturi ter zato kupujejo z — dolarji našo umetnost. Evropec je pa tudi tak, da se kljub svoji kulturi dolarjev ne brani.

Amerika - Mekka naših umetnikov

Naj bo temu kakorkoli, res je, da postaja Amerika Mekka evropskih umetnikov in seveda tudi slovenskih.

Srečo pa imajo naši umetniki v Ameriki! Veni, vidi, vici! Pride, zapoje ali udari na dilet ali na klavirski tipke, in zmaga.

Spominjamo se še, kakor je Subelj vegetiral v Ljubljani. Sanjal je neprestano o Ameriki, učil se angleško, treniral svoje telo s plavanjem in telovadbo. Ni bil dolgo v Ameriki, ko je pisal nekemu znanu kartico z besedami: Veni, vidi, vici! Prišla je tudi ga. Pavla Lovšetova in zmaga je tudi ona. Na barko jih pa ključ strel še celo vrsto. Božidar Jakac je že pozabil vročo Afriko in pripravljajo se za odhod na divji zapad. Naš kipar Dolinar, ki se je moral prvič iz Amerike vrniti zaradi bolezni, že komaj čaka na trenutek, ko mu bo mogoče v Newyoriku pokazati, kaj zna. In še drugi so, ki sanjajo o Ameriki. Posebno med naraščajočo slovensko umetnostjo.

Krivicu bi delali slovenskim umetnikom, če bi trdili, da jih žene v deželo dolarjev samo stremeljenje po zaslužku. Domovina jim je vedno bolj tesna, slovenski umetnik čuti bolj kakor kdo drugi, da smo majhen narod, da smo prav za prav siromaki in gospodarsko nezmogljivi zagotoviti svojo človeku-umetniku dostojno življenje. Razen tega tlačijo nas razvoj še grde lastnosti kakor zavist, intrigantstvo, neka zagrenjenost duš in brezmejna škodoželjnost. Tudi to je, zdi se, posledica dejstva, da smo majhni. Zato se je razpasla po dušah zagrenjenost in zavist kot obramba vseh nemočih, zagrenjenih in nemišljenih ter psihopatičnih proti močnim, ustvarjajočim.

Ni čuda, da hrepeni naš resnični umetnik iz tako zastrupljene atmosfere v svojo bedo.

Zagrizenost ameriškega župnika

Seveda tako lahka in gladka tudi ni pot naših umetnikov v Ameriki. Tudi v deželi dolarjev pade pred našega človeka kamen in njegova pot je posuta s trnami. Vendar so to ovire, ki jih vtrajnost in uvidenost premagata, dočim je človek proti oviram nizkotnosti in domovini navadno brez moči.

Ko je ga. Pavla Lovšetova prišla v Ameriko, so jo navdušeno sprejeli njeni znanici in sorodniki. Bilo je to lani 25. oktobra. Iz kralja se je v Newyoriku s parnicami »Leviathan« tri dni pozneje je nastopila na prvem koncertu. Njeni znanici so pripravili za prvi nastop vse potrebno. Povsod pa ni šlo tako gladko. V nekem mestu tamonjski župnik svoje zagrizenosti nikakor ni mogel prikriti in zahteval je od umetnice, naj pokaže svojo »farbo«. Kaj je prav za prav, klerikalna ali liberalna. Ko mu je ga. Lovšetova odgovorila, da je pred vsem umetnica in ji ni do strankarstva in tudi ni prišla politizirati v Ameriko iz ljube domovine, kjer se je preje javno, sedaj pa tibotapsko politiziralo več kot preveč, se je župnik potolažil in je svojo »farbo« najbrž pokrtil s tisto sladko in zoprnjo ljubeznjivostjo, s katero se navadno zagrizeni ljudje maskirajo, kadar sprevidijo, da jim zagrizenost ne bo koristila.

O mentaliteti nekaterih ameriških Slovencev priča tudi doživljanje ge. Lovšetove, ko je v nekem mestu hotela peti mednarodne pesmi v raznih jezikih. V Ameriki smatrajo namreč nekateri Srbe še vedno za sovražnike. In če se motimo, je bil zopet črni gospod z belimi ovrtnikom, ki je odločno protestiral, da bi pela tudi srbske in italijanske pesmi. Nemške, francoske, angleške da, toda srbskih in italijanskih nikakor in pod nobenim pogojem. Umetnica je morala srbske in italijanske pesmi črtati iz programa.

Turneja po slovenskih naselbinah

Do novega leta je ga. Lovšetova koncertirala v Clevelandu, Collinwoodu, nato zopet v Clevelandu, ker je priredila mladinski koncert. Nato je posetila skoro vse slovenske naselbine. Pela je večinoma med delavci v Farrellu, v Warrenu itd.

Njen prvi koncert po novem letu je bil v Pittsburgu, nato v Chicagu in Sheboyganu, kjer je priredila dva koncerta. Dva koncerta je priredila tudi v Waukeganu, in sicer 10. in 13. januarja. V Clevelandu sta nato priredila operni večer s Subljem in eta žela burno priznanje.

K niagarskim slapovom

Kakor ni tujca, ki bi prišel v Slovenijo in bi si ne ogledal njenega »bisera« Bleda, tako menda tudi ni tujca v Ameriki, ki bi ne želel videti slovitih niagarskih slapov. To željo je v Clevelandu izrazila tudi gospa Lovšetova. Kaj hitro so ji jo ustreli. Ponudile so se ji kar tri Američanke in jo spremljale iz Clevelanda k niagarskim slapovom. Ve-

lika oddaljenost tu ne igra prav nobene vloge. Prosili pač noč v udobni postelji brzovala, namesto da bi jo prekrakal ali na kakšen drug način zapravlil. Od niagarskih slapov se je ga. Lovšetova napotila v Little Falls, kjer je koncertirala 23. januarja; dne 24. januarja je bila že v Newyoriku. Potem so sledili koncerti dne 2. t. m. v Girardu, dne 5. t. m. v Milwaukee, dne 9. t. m. v Chicagu s Subljem, dne 10. t. m. v Detroitu. V nedeljo 17. t. m. se je vrnil v Clevelandu poslovilni koncert ge. P. Lovšetove. Odpelje se nato z »Leviathanom« v domovino. V Ljubljano prispe na veliki četrti ali petek. V Ameriko se je umetnica napotila lani dne 13. oktobra. Njena uspešna turneja v Ameriki je trajala torej nad pet mesecev.

Gostoljubnost Američanov

Umetnico so ameriški Slovenci in Američani sprejeli z velikim veseljem in se izkazali skrajno gostoljubne.

Vabil dobiva gospa dan za dnem toliko, da se ne more vsem odzvati. Vabiljo jo znanci, vsi uglednejši Slovenci, pa tudi preprosti delavci. Tudi Američani sami so izredno gostoljubni, tako da umetnici prebivanje po hotelih ni potrebno.

Izredno gostoljubnega se je izkazal neki guverner, ki je gospo povabil na svoje posestvo, ki je podobno malemu mestu. Tu ima ta milijonar vse, svoj železnico, svoj tramvaj, svoje parke in svoj kino ter gledališče, skratka — svoje mesto z najudobnejšimi in najmodernejšimi napravami.

Zanimivo je, da v Ameriki gospodinjje same opravljajo vse posle. Služkinje imajo samo najbogatejše hiše.

Subljevo napredovanje v Ameriki

Ga. Pavla Lovšetova je priredila, kakor smo že omenili, več koncertov in operni večer z bivšim članom naše opere, Antonom Subljem.

Vrhunec uspeha sta umetnika dosegla na opernem večeru v Clevelandu. Pela sta odlomke iz oper »Sevilski brivci«, »Smej se bajaci«, »Rigoletto« in domače, narodne pesmi kakor »Slavček poje, žvrgolci«, »Vandrovček«, »Al' me boš kaj rada imela?« itd. Aplavza ni bilo konca. Občinstvo je ploskalo pri vsaki ariji. Ga. Lovšetova se je izrezila, da takega aplavza še ni doživela. Po predstavi je sprejemala v garderobi nad eno uro obiske. Slovence in Američane, ki so ji prišli čestitati.

Ob tej priliki se je gospa izrazila zelo pohvalno tudi o Sublju. Subelj je v Ameriki glasovno zelo napredoval; izvrsten igralec

je bil pa že vedno. Prijetno je gospo iznadilo tudi Subljevo gentlemanstvo.

Po tem izredno uspešnem nastopu so ponudbe naši umetnici kar deževale. Led je bil popolnoma prebit in triumf slovenske pesmi v Ameriki je začel.

Zanimiva je tudi opazka generalne tajnice Udruga internacionalnih institutov v Ameriki, ki je poslušala operni večer v Clevelandu in je po predstavi gospo obiskala. Tajnica, ki zavzema visok socialni položaj, se ni mogla načuditi, da imamo Slovenci slovenske prevode tujih oper, česar še Angleži in Američani nimajo. V Ameriki pojejo namreč opere v originalu.

Triumf slovenske pesmi

Slovenski dnevniki so že objavili bolj ali manj izčrpno lepe kritike ameriških časopisov o nastopih ge. Lovšetove.

Kritike so dokaz o triumfalnem uspehu naše umetnice v Ameriki, ki je zmaga za slovensko kulturo, o tožnost in razposajeno slovensko pesmijo.

Tako je občinstvo v Waukeganu skoro po norelo od navdušenja. Otroci so prihajali na oder in v garderobo in so gospo prosili, naj ponovi. V Sheboyganu je gospa s svojo ljubkostjo v nastopu in izredno milim, lirčnim glasom očarala ne samo Slovence, temveč tudi Američane. Ameriške kritike so jo imenovale slovensko Galli-Curci, ki poje v metropolitanski operi v Newyoriku. »Sheboygan Press« je pisala, da se Američani čudijo velikemu pevskemu talentu ge. Lovšetove. Njen koncert je bil med najlepšimi, kar jih je bilo v Sheboyganu.

Silno je koristil našim naselbinam ta nastop. Američani so spoznali našo umetnico in slovenske pesmi ter sami priznali, da niso vedeli, da imamo Slovenci tako kulturo. O triumfu slovenske pesmi in slovenske umetnice so pisali ameriški časopisi cele kolone. Še pred nastopom so časopisi poskrbeli z dolgiimi članki in reklamami.

Ga. Lovšetova je pela tudi v radiu in je žela veliko priznanje. Po koncertu v Sheboyganu ji je prišel med drugimi čestitati tudi ugleden advokat ter ji rekel: Nedavno sem slišal peti Galli-Curci, a vi ste peli bolje in ljubkejši ste na odru. Galli-Curci se drži skrajno grdo, kadar visoko poje.

Gostija, večni obiski in čestitanja, razkošje ameriških bogatašev, lepe ponudbe in mamiljivi angažmaji ter lepote dežele tehničnih čudov in senzacij pa ne morejo premagati hrepenenja naše umetnice po domovini. Zeli si domov, v domače gnezdece, ki ji ga spleta na Mirju njena ljubeznjivi in dobri soprog.

Besedo imajo naši čitatelji

Tehnična srednja šola in zaposlitev absolventov

Tehnična srednja šola v Ljubljani je velika pridobitev za naš narod, toda za absolute vante ne, kajti iz nje izhajajo učenci, ki so za praktično življenje popolnoma usposobljeni. Osnovana je na temelju pred vsem českimi in avstrijskimi srednjimi tehn. šol. Tehnična srednja šola je sicer pogrešno, ker pod tem naslovom se razume srednja šola, v katero imajo dostop dijaki, ki so dovršili meščansko šolo, oz. štiri razrede realke ali gimnazije. Ta naslov bi bil pravičen samo za gotove oddelke, kakor višji gradbeni, strojni in elektrotehnični, dočim spadajo ostali oddelki, kakor ženski za šivanje oblek, perila in vezenje, delovodski oddelki, košarski, kiparski itd. bolje pod naslov »Obrtna šola«. Se pravi imenovani oddelki spadajo pod Tehnično srednjo šolo, katerih zaključni izpit je matura.

Ostanimo za enkrat pri zaposlitvi absolventov višjih oddelkov.

Po odredbi ministrstva se študij na teh oddelkih zaključuje z matura in je vsako nadaljevanje študija na Tehn. visokih šolah v domovini nemogoče. Drugače je v tem pogledu na Češkem, v Avstriji, Nemčiji, Italiji, Franciji itd. Mnogo absolventov se je napotilo nadaljevati študije na visokih šolah v inozemstvu in iste dokončalo z diplomskim izpitom, ki pa pri nas ne velja, ker nimajo mature na realki ali gimnaziji, dasiravno so bili redni slušatelji.

Se večjo križavo pot so pa nastopili oni, ki so stopili v službo po maturi. Osmo leto mineva od kar so to šolo zapustili prvi maturantje. Kako se jim godi? V pravnih službah prevladuje v tehn. obratih še vedno inozemec pod firmo-nenadomestljiv strokovnjak. Tudi v državnih službah jih je mnogo, ter se jih uporablja le kot risarje, konstruktorje ali pa kot pisarje.

Na primer pri poštah se jih dodeli k »šalterju«, a na tehnična mesta pa vse druge »noči«. V državnih službah je potrebno polagati začetnikom razne izpite, da postanejo stalni. Tako je potrebno v železniški službi položiti strojniški: telegrafski izpit, prometni izpit, strokovno tehnični izpit, po 8 mesečni praksi kot kurjač na lokomotivah tudi kurjaški izpit in strojevodski izpit. Vse te izpite se mora položiti najdlje v treh letih. Za doseg višje stopnje (ukazni uradnik) se mora položiti še poseben tehnični izpit v Beogradu.

Po prenehanju izpitih se pa ne pride na odgovarjajoče mesto, temveč kot pisar, risar itd. ter so podrejeni gospodom, ki so si pridobili ehnično znanje kot ključavničarji in pozneje strojevodje, ter nadoknadili matura z inteligenčnim izpitom, kateri pa ne odgovarja niti sprejemnemu izpitu za vstop na srednjo šolo in so nenadomestljivi.

Preveč bi bilo naštevati še ostale zaposlitve absolventov, zato bi bilo pač potrebno, da se zainteresirajo merodajni krogi, ter določijo absolventom pot v življenje. Dokler pa tega ni, naj pa se zapre »bute« (šola).

Kritiku nekoliko odgovora

Zahvaljujem se mu za prelaskave vrstice v »Ljubljanskem Zvonu«, ki jih je posvetil moji knjigi »Na mrtvi straži«. V kratkih besedah je povedal mnogo, sebi več nego meni. Bil sem namreč mnenja, da bo di kritika vzgojna, kritik bodi pospeševatelj in svetovalec, ne razdirač. Pisatelj mu bo hvaležen, ako ga, v dobri nameri opozori na hibe in nedostatke, saj njegove nasvete upoštevamo in vemo, da je mnogokrat v tehniki na primer spreten mojster, večji lekovno sposobnejši od pisatelja. Teh zmožnosti, ako jih ima, mu ne bo nihče kratal. Vendar se mi bolj in bolj vsiljuje sumnja, da naša kritika ne izpolnjuje svoje vzvišene naloge. Slišali smo, da se dobi kritik ali urednik, ki se najprej zanima, kaj je avtor po poklicu, kam je politično usmerjen, kje je doma, kam zahaja, potem šele s korajžno lopne in skuša pisatelja ubiti z zaničljivo gesto. Taka sodba je le sugestivna, ki pisatelja nikakor ne prepričuje, zato se zanj zahvali. Učitelji, ki pita učence le s psovskami, je slab učitelj.

Ivan Matičič.

Kaj je z živalmi v ljubljanskem Zou?

Kot največji prijatelji človeštva, živalstva in vsega rastlinstva smo primorani staviti tu javno vprašanje na odgovorne faktore tega zavoda. Kajti mi se držimo še vedno izreka, kar nas je kot male dečke učila naša mati: »ne ubijajte! Ne ljudi, pa tudi ne živali« — v kolikor ne služijo kot neobhodno potrebno sredstvo za preživljanje! Seveda spada k temu vse živo stvarstvo.

Že celo zimo se splošno govori o žalostnih in ako so resnične, tudi vse obsebo vrednih razmerah v tem zavodu. Obiskovalci pripovedujejo, koliko ptic in drugih živali je bilo pripelanih v Zou takol ob ustanovitvi. Ko pa sedaj posetijo te prostore, se pa vsi ogorčeni zgražajo nad upravo, ker da je med tem časom poginilo zelo veliko ptic in drugih živali.

To pa vse radi lakote in hudega mraza! Veliko denarja se potroši za hrano teh živali in tudi ljudje, ki skrbje za njihovo preživljanje, so dobro plačani po izjavi obiskovalcev. Kako je torej mogoče, da kljub velikim izdatkom, »konča na ta način toliko ubogih živali, namesto da bi se jih vzdr-

ževalo z obilno hrano in zadostno gor-koto?

Ljudstvo je s požrtvovalnostjo ohranilo v tem strašnem mrazu mnogo ptic, ki jih je krnilo v naravi. Zakaj se ne bi tudi teh ohranilo v toplih prostorih z zadostno hrano?

Predsedstvo, kakor tudi odbor Zoa naj uvede takoj preiskavo in naj javnosti objavi rezultat iste v časopisih.

Ljubitelji živih bitij.

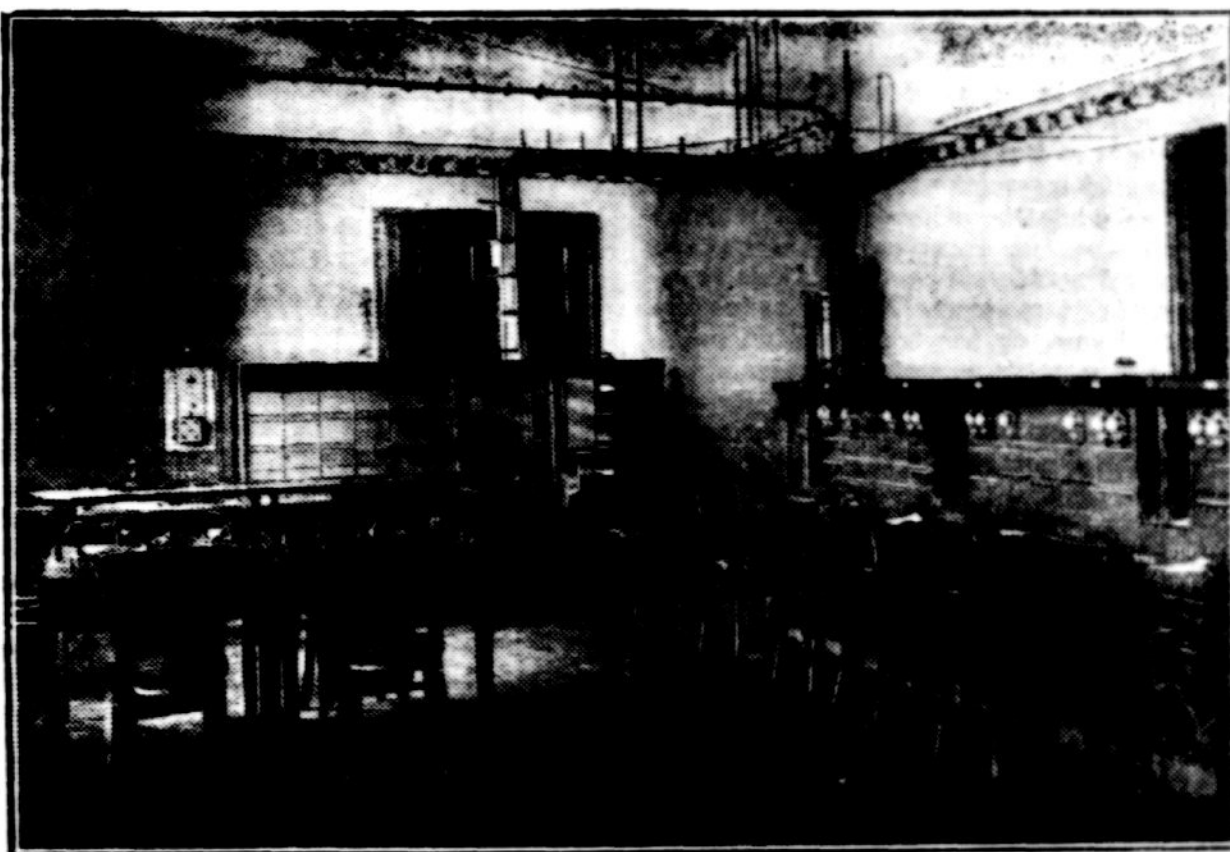
Premišljevanje tihega tedna

Ze skoro leto dni poslušamo naš ljubljanski radio in radi ga poslušamo. Res, veliko užitka nam je že nudil. Slišali smo lepo godbo, nebroj lepih poučnih predavanj, kartičastih, resnih in v srce segajočih besed. V srcu pa nas zaskeli, ker z žalostjo opazujemo, da toliko zaslužnih, izvrstnih — za Jugoslavijo neprecenljivih moči stoji neopaženo ob strani.

Zakaj močji »Zveza kulturnih društev«.

Kje so sedaj telefonistke

Odkar obstoji avtomatična telefonska centrala, imamo v Ljubljani vsak mesec nad 1.000.000 telefonskih pogovorov

Medkrajevna centrala

Ljubljana, 18. marca.
— Halo... centrala... prosim številko 124... toda hitro...
— Izvolite... so odgovarjale telefonistke in upostavljale telefonsko zvezo.

— Kakšen način uradovanja pa je to? Ze dve uri čakam pri telefonu in še nimam zveze! Skandal! Pritožil se bom na ministrstvo! Je kričal nervozen telefonski naročnik, ker je moral čakati pet sekund, da ga je telefonistka zvezala. O, te naše drage telefonistke, ki smo jih nekaj vsi složno obrekovali, so si globoko oddahnile, ko je prenehala delovati stara telefonska centrala.

— Čakajte... vzdihovali boste še za nami... Ko bi vedeli, kako boste koprnili po nas... prav tako kot v oni narodni pesmi. Toda telefonistke takrat ne bo več... Res jih ni več... Oh, kako je bilo lepo, klepetati z njimi po cele ure, dočim so drugi čakali na svezve in preklinjali, da so se kresale zvezde. A sedaj je vse to tako daleč... na telefonistke se je že pozabilo. Samo ta ali oni je še v zvezi s katero od njih... Zmerom je iskal, siromak, zvezo in... zvezal se je zares za... zmerom.

Zdaj ni več telefonistk... zamenjal jih je velik avtomat, ki je brez duše in brez srca. V dveh tonih brni, naznanjaajo, ali je stranka zasedena ali ne...

— Z... Z... Z... zzzzz... se razlega dolg ton, kakor da nekdo stalno igra tam. Večkrat sploh ne zabrni, temveč leži mrtev na mizi.

— Vrag te vzemi, avtomat! Najbolje je, da te razbijem!
— Ho, ho, dragec, kar izvoli me razbiti... toda me boš tudi plačal takol... poudarja neki demonski glas istočasno.

Nova telefonska avtomatska centrala imenitno deluje. Samo da bi ne bilo onih anonimnih, porednih punčk, ki jim nena-doma nekaj šine v glavo, da pokličejo neko številko in da podražijo onega, ki ga iščejo.

— Halo, kaj si to ti? sprašuje ženski glas.

— Kdo je tam, prosim?
— Micika, tvoja Micika!
— Kakšna Micika?
— Nesramnež, zakaj briješ norca iz mene?

— Isto vprašam jaz vas!
— Kaj ni tam Jakob Porenta?
Nekaj časa premišljujem, kaj naj odgovorim, ko zaslišim pozdrav v slovo:
— Naj vam ploza nebeska trobenta! Ha, ha, ha!

Ko je bila še stara telefonska centrala, so našli v Ljubljani vsak mesec po okoli 250.000 krajevnih govorov. Po uvedbi avtomatične centrala se je število pogovorov tako pomnožilo, da jih je sedaj mesečno do 1.000.000. Če štejemo, da ima Ljubljana 60.000 prebivalcev, odpade na vsakega prebivalca letno do 200 telefonskih pogovorov. V javnih telefonskih govornicah, kjer plačaš 1 Din za vsak pogovor, je govorilo lani skupaj 8755 ljudi.

Število medkrajevnih govorov narašča od leta do leta. L. 1927 jih je bilo: januarja 15.541, februarja 14.645, marca 17.968, aprila 19.293, maja 14.600, junija 14.029, julija 20.844, avgusta 20.324, septembra 20.150, 6. oktobra 19.741, novembra 18.258, decembra 18.533.

Lani je bilo odhodnih medkrajevnih govorov: januarja 9530, februarja 9303, marca

zakaj »Jugoslav. Matica«, zakaj »Kolo jugoslav. sester«, društvo »Soča« in predvsem — zakaj molči godba naših vrlih Sokolov? Ali res vsi močjejo — ali se jih ne povabi k sodelovanju?

Naše časopisje si je vzelo prelepe kraljeve besede tako temeljito k srcu, da je vse spore pokopalo. Dovolite zato skromni ženi vprašanje, če ne bi se našel človek, ki bi tudi dejansko spravil vse naše ljudi v skupen tabor, da bi se v radiu razlegala naša sloga po vsej Evropi in tja do Amerike?

Univ. profesor g. dr. Rožman nam govori vsako nedeljo tako krasno, v srce segajoče besede o krščanski ljubezni — ali ne bi morda on prevzel te vzvišene naloge, da bi sedaj o velikonočnem času, ko se vsi resnično krščanski ljudje resnično in iz srca kesajo svojih grehov, našel pravih besed in potov za popoln sporazum?

Vsi, zlasti pa vse prave slovenske žene in dekleta bi se take »pisanice« veselile.

Več Slovencev.

10.710, aprila 8662, maja 9524, junija 11.033, julija 11.633, avgusta 11.808, septembra 11.150, 343, oktobra 12.772, novembra 11.838 in decembra 11.065. Skupaj vse leto 129 tisoč 825.

Vseh dohodnih medkrajevnih govorov je bilo: januarja 9454, februarja 9578, marca 10.730, aprila 9339, maja 10.004, junija 12 tisoč 875, julija 13.451, avgusta 13.794, septembra 13.465, oktobra 14.264, novembra 17.387 in decembra 11.461. Skupaj vse leto 145.772. Vseh medkrajevnih govorov v Ljubljani je bilo torej l. 1927 218.965, lani pa 275.597. Vseh predhodnih medkrajevnih govorov, ki so šli skozi Ljubljano in v katerih je posredovala ljubljanska centrala, je bilo lani 154.145. Ljubljana je tedaj važno središče v mednarodnem telefonskem prometu. Telefonskih pozivnic je bilo oddanih v Ljubljani 2235, iz Ljubljane pa jih je bilo poslanih 7006.

Cim bolj se razvija medkrajevni telefonski promet, tem bolj nazaduje brzjavni promet. Predlanskim je bilo oddanih v Ljubljani 95.089 brzjavov (lani je 90.900), prišlo pa je v Ljubljano 103.600 (lani 105.510). Prehodnih brzjavov skozi Ljubljano je bilo lani 361.438.

Najboljše, najtrajnejše, zato najcenejše!

Zgodba o lopatici in počeni cevi

V soboto je priobčil »Slovenski Narod« zgodbo pod zgornjim naslovom. Ugotavljam, da so nekateri to mojo satirico razumeli popolnoma napačno. Hotel sem povedati samo to, kar je danes jasno vsi Ljubljani, zlasti pa gosp. župana in g. prof. dr. V. Rožiču kot občinskemu odborniku, da je treba poslovanje tudi na našem magistratu temeljito pounstaviti. Udariti sem hotel zastareli in dolgovezni sistem, ki je vse prej kot praktičen in močno ovira ekspeditivno in smoteno uradovanje ne le na magistratu, nego tudi po marsikaterih drugih uradih. Ta veliki nedostatek grajaajo vse stranke in, kakor je razvidno iz moje satire, trpe zaradi njega tudi uradniki. Sistema pa niso krivi uradniki, ker samo izvršujejo obstoječe stare opravilne rede.

Satiro sem posvetil gosp. obč. odborniku prof. dr. Val. Rožiču, ker je predlagal takol v prvi seji obč. sv. ta, da se ustanovi reorganizacijski odsek, ki naj se bavi tudi z nalogo, da pounstavi in modernizira naše poslovanje na magistratu. Predlog g. prof. dr. Rožiča smo vsi mag. gradniki toplo pozdravili. Ni mi razumljiva njegova notica v večernejšem »Slovencu«, kolikor se tiče moje satire. Ampak pa če ga je količkaj dirnila, naj mu bodo te vrste v posnulo.

Fran Govekar.

Dnevne vesti.

— Veliki župan dr. Baltić na inspekcijem potovanju. Veliki župan beogradske oblasti dr. Vilko Baltić se je vrnil v soboto z inspekcijskega potovanja iz Velikega Bečkereka v Beograd. Ogledal si je nasipe in varnostne naprave proti poplavam ter dal nadaljna navodila za nadaljnje delo.

— Grški metropolit v Beogradu. V Beogradu se mudi že več dni grški metropolit Hrihand, ki je bil v soboto sprejet v avdicenjo pri kralju. Njegov poset je v zvezi z vprašanjem samostana Hilandara.

— Konferenca o vicinarnih železnicah. Jutri se sestanejo v Veroni delegati Avstrije, Madžarske, Jugoslavije in Italije, ki bodo razpravljali o vicinarnih železnicah.

— Naš novi poslanik v Pragi. V soboto zvečer je prispel v Prago novi jugoslovanski poslanik dr. Angelinović. Na kolodvoru so ga sprejeli zastopniki češkoslovaškega zunanjega ministrstva, sekcijski svetnik Smutny, zastopnika našega poslanstva legacijska tajnika Martinac in Gjurici, konzul Cvjetića s poslaniškim in konzularnim osebjem, zastopniki jugoslovanske kolonije in jugoslovanskih dijakov v Pragi. Praška javnost je sprejela novega poslanika z odprtimi rokami, kajti dr. Angelinović ima v Pragi mnogo iskrenih prijateljev, znan je kot dober poznavalec čeških razmer in bo nedvomno mnogo pripomogel, da se stiki med obema narodoma še bolj poglobijo.

— Stukelj in Primožič odpotovala v Budimpešto. Pretekli petek sta odpotovala iz Maribora v Budimpešto oba naša sokolska olimpijska šampijona Stukelj in Primožič, ki se udeležita mednarodnega telovadnega nastopa, na katerega so ju povabili Madžari. V madžarski javnosti vlada za nastop naših šampionov velika zanimanje. Prepričani smo, da nas bosta odlična sokolska borca v tujini dostojno reprezentirala.

— Vpokliče rekrutov leta 1929. Rekruti, rojeni leta 1908 in starejši, ki pripadajo ljubljanskemu vojnomu okrogu in ki so bili pri naboru spoznani za sposobne, bodo letos vpoklicani na odsluženje kadrovske službe kakor sledi: Vsi rekruti razven rekrutov neborcev se morajo javiti 9. aprila t. l. v komandi ljubljanskega vojnega okrga. Rekruti mornarji in letalci bodo vpoklicani v dveh partijah, prva partija 9. aprila, druga jeseni.

Druga partija neborcev bo pa vpoklicana 1. novembra t. l. Vsi ti rekruti dobe pozive, na katerih bo točno naznačeno, katerega dne in ob kateri uri se imajo zgledati v komandi ljubljanskega vojnega okrga. Vsi rekruti morajo počakati poziv v svoji domovinski občini, če se pa začasno odstranijo iz svoje občine, so dolžni, da svoj natančen naslov prijavijo županstvu, da jim le to zamore pravočasno dostaviti poziv. Opozarjajo se pa vsi rekruti, da bodo toplotno oblečeni in da se priglasi pravočasno in trezno, ker bodo drugače od vojaške oblasti strogo kaznovani.

Dr. Joško Bežič
zdravnik v Kranju

pri ne ordinirati
v soboto, 23. marca t. l. v hiši

„Pri Stari pošti“

— Spremembe v naši vojski. Za vršila dolžnosti komandanta III. divizionarja moravke artiljerijske brigade je imenovan artiljerijski kapetan I. klase Branko Tominec. Sprejeta je ostavka, ki jo je podal sanitetni poročnik mornarice dr. Franc Debeljak.

— Mednarodna prometna konferenca v Splitu. Od 5. do 10. aprila se bo vršila v Splitu mednarodna konferenca za tovarni promet. Zastopane bodo vse države. Konferenca se udeležijo okrog 100 delegatov. Določeno bo novi vojni red, ki stopi v veljavo 15. maja, trase mednarodnega tovornega prometa. Poleg tega bo konferenca določila enotno izdajo voznega reda za ves mednarodni tovarni promet. Konferenco bodo vodili zastopniki češkoslovaških železnic.

— Dražba Iova. Iova krajevnih občin Kamna gorica in Lancovo se bosta oddala potom javne dražbe v zakup za dobo od 1. junija 1929 do 31. marca 1933 v uradu sreskega poglavarja v Radovljici v soboto 27. aprila. Začetek dražbe je ob 9.

— Iz državne službe. V višjo skupino je pomaknjen sreski sanitetni referent v Mariboru dr. Ivan Zorjan.

— Proti ustanavljanju novih tiskarn. Te dni so se zgledali pri trgovskem ministru zastopniki Zveze grafičnih podjetij Jugoslavije in Zveze grafičnih delavcev, ki so izročili ministru spomenico, v kateri prosijo, da bi se izdala uredba o omejitvi ustanavljanja novih tiskarn za celo državo, kakršna je že v veljavi v Sloveniji in v Dalmaciji.

— Nove telefonske zveze z inozemstvom. Zastopnik poštnega ministra je odredil, da se uvede telefonska služba med Beogradom-Ljubljano in Novim Sadom z ene ter Wiener Neustadtom z druge strani. Pozneje se uvede telefonski promet tudi med Kostajnico in Dunajem ter Sušakom in Leobonom.

— Oddaja kolodvorske restavracije na postaji Novo mesto se bo vršila potom ofortalne licitacije dne 6. aprila t. l. pri Direkciji državnih železnic v Ljubljani. Predmetni oglas je na vpogled v pisarni Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani.

— Uradni dan Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani, ki bi se imel vršiti v sredo, dne 20. marca v Mariboru, odpade, ker se vrše ta dan zbornične odseke seje. Prihodnji uradni dan v Mariboru se vrši v sredo, dne 27. marca t. l.

— Mija Maleš: Rdeče lučke. Za Veliko noč bo izšla knjiga v gornjih naslovih in bo po svoji vsebini in opremi prva in edina te vrste v slovenski književni produkciji.

— Hišni posestniki, ki imajo posestva v Nemški Avstriji se v njih lastnem interesu

vabijo, da takoj pošljejo naslove za svoje hiše Zvezi hišnih posestnikov v Ljubljani, Salendrova ul. 9. Glede hiše naj se natančno navedejo podatki o številu velikosti stanovanj in drugih razmerah. Na zadnjem sestanku v Mariboru se je soglasno sklenilo ustanoviti v varstvo lastnine in pravice društvo za celo Jugoslavijo posestnikov, ki so naši državljani, a imajo hiše v Nemški Avstriji. Kakor hitro bo došlo dosti prijav, se skliče ustanovni občni zbor in se prične z velikopotezno akcijo skupno s posestniki v drugih evropskih državah, kateri so lastniki posestev v Avstriji.

— Otvoritev telefonskega prometa Ljubljana - Wiener Neustadt. S 16. marcem je bil odprt telefonski promet med Ljubljano in Wiener Neustadtom. Pristojbina za enoto navadnega pogovora v relaciji Ljubljana - Wiener Neustadt znaša Din 46,20, za provinco pa eno tretjino tega. (Din 15,40).

— Razširjenje telefonskega prometa z inozemstvom. S 16. marcem je bil odprt telefonski promet med Ljubljano in Mariborom na naši strani in Szigetvarom na Madžarskem. Pristojbina za enoto navadnega pogovora Ljubljana in Maribor-Szigetvar znaša Din 28,05, za pozivnico pa eno tretjino tega, torej Din 9,35.

Nocoj ob 20. uri v Filharmonični dvorani

KONCERT

Sevčikovega komornega kvarteta
Izvajajo godalne kvartete skladateljev
Dvořaka, Ravela in S. huberta.
Vstopnice v Matični knjigarni.

— Iz delovanja Kmetijske družbe. Kmetijska družba je imela v sredo, 13. tm. v Celju sejo direktorja, na katerem je sklenila nakup primerne skladišča v Celju. Iz njega bo uspešneje zalagala svoje članke in kmetijske podružnice z gospodarskimi potrebščinami v okolici Celja. Skladišče je na zelo pripravnem prostoru, tik kolodvora. Direktorji je določili ceno modri galici, ki je objavljena v tej številki „Kmetovalca“.

Razmotrival je tudi vprašanje o nabavi semenskega krompirja, za katerega je od strani kmetovalcev precejšnje povpraševanje. — Z ozirom na sklep družbene občnega zbora je sklepal direktorji tudi o ustanovitvi kmetijskih zbornic ter razmotrival, kako bi naše kmetijstvo najlažje in hitreje prišlo do svojega stanovskega zastopstva. Družba bo naprosila ministrstvo, da izda provizorno naredbo, na podlagi katere se naj začasno ustanovijo pri glavnih gospodarskih korporacijah v posameznih pokrajinah nekaki gospodarski sveti s funkcijami kmetijskih zbornic.

Razmotrival je tudi o načrtu zakona o državnih cestah, ki grozi z nekaterimi neprimernimi določili izredno obremeniti slovensko kmetijstvo. Na vsak način bo izpremenil določilo, po katerem morajo občine vzdrževati državne ceste tam, kjer gredo skozi vasi ali mesta. Za naše male občine pomenja ta odredba hudo obremenitev, ki je občine ne bodo zmogle. Drugo še hujše določilo leži v naravnost krivičnem obdavčenju kmetijskih vozil. Naši kmetje imajo tudi na majhnih posestvih precej vozil, vovoz in sani ter dvokolice, za katere vse zahteva načrt visoko obdavčenje. Proti tem določilom bo Kmetijska družba protestirala in zahtevala, da se črtajo.

— Na sarajevskih srednjih šolah pometa. Po vojni je vse dni na srednje šole tudi v Bosni in Hercegovini. Zato so ustanovili nove srednje šole. Ni več večje okraja v Bosni, ki bi ne imel vsaj 4 razredne gimnazije. Zaradi velikega števila dijakov so morali otvoriti tudi mnoga paralele. Dijaki so večinoma sinovi revnih staršev in prebivajo v neudobnih stanovanjih in so prepuščeni sami sebi. Tudi v šoli profesorji ne morejo posvetiti zaradi preobremenjenosti zadostne pažnje vsem dijakom. Zato so bili učni uspehi ob zaključku drugega tromesečja naravnost porazni. Tako je padlo na II. moški gimnaziji, ki ima 850 dijakov, skoro polovica v enem ali večjih predmetih. Med dijaki je tudi mnogo takih, ki so padli v 7 predmetih. Zlasti dijaki nižjih razredov so slabi. Zaradi slabih uspehov in drugih nerednosti je moral ravnateljstvo izključiti 42 dijakov. Boljši je bil uspeh na m. učiteljski. Od 236 dijakov jih je padlo 96. Zaradi slabega učenja je bilo izključenih 6 dijakov. Najboljši uspeh so dosegli meščanske šole. Od 108 učencev jih je padlo samo 17. Slab je bil učni uspeh tudi na ženski gimnaziji, kajti od 726 učenek jih je padlo 265. Izključenih je bilo 23 učenke. Tudi na sarajevskih srednjih šolah so začeli torej pometati z železnim metlo, kar je prav, kajti nekvalificiranega, lenega in nezmožnega duševnega proletarijata imamo v državi itak dovolj.

— Temperatura davi povsod padla pod ničlo. Že osmi dan imamo mraz, a čez dan je prav pomladansko, toplo vreme. Davi je v Sloveniji povsod temperatura padla pod ničlo in je bila najnižja v St. Janžu na Dolenskem, kjer je davi termometer kazal celo —9 C. Sneg polagoma kopni. V mnogih krajih, zlasti po ravninah, je že skopel, drugod, osobito na Gorenškem v Bohinju in Kranjski gori, ga je pa še do 23 centimetrov.

— Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo pretežno jasno, suho in hladno vreme. Včeraj je bilo deloma oblačno samo v Zagrebu, drugod pa jasno. Maksimalna temperatura je znašala v Splitu 13, v Skoplju 7, v Zagrebu, Ljubljani, Beogradu 5, v Mariboru 3 stopinje. Davi je kazal barometer v Ljubljani 774 mm, temperatura je znašala —5.

— Veliko izseljevanje iz Bačke. Zadnje čase so posebno Bačko preplavili razni agenti izseljenških družb, ki ljudstvo obljubljajo raj v Ameriki in drugih prekomorskih krajin tako marsikatero v slabem

gospodarskem stanju se nahajajočega seljaka premotili, da se je izselil. Iz vasi v srednji Bački odhajajo seljaki kar trumoma v Južno Ameriko, ker doma ne morejo živeti. Prodajajo svoje premoženje, da si nabavijo vozne listke. Iz tujine se bodo vrnil izžeti in onemogli, kakor že stotine naših ljudi, ki so iskali v tujini obljubljenega dežela. Merodajni činitelji naj bi posvetili našim izseljencem večjo pozornost in jih pridržali doma s tem, da olajšajo splošno gospodarsko bedo in jim dajo možnost zaslužka.

— Smrtna kosa. Sročil je preminula v Begunjah pri Cerknici ga. Marija Medenro. Škerlj. Pokojna je bila daleč naokrog splošno znana in priljubljena. Ugodna rodbina jo bo kot zanesljivo oporo težko pogrešala. Pogreb bo v sredo ob treh popoldne na domače pokopališče. Bodi ji ohranjen časten spomin! Težko prizadetim svojcem naše iskreno sožalje!

— Polžus zastrupljenja. Pred sodiščem v Bečkereku se je v soboto zagovarjala 18-letna Elizabeta Malik, ki je bila obtožena zavratnega umora z zastrupljenjem. Elizabeta je na pritisk svojih staršev vzela za moža mnogo starejšega posestnika Jožefa Malika iz Parnjanja. Imela pa je že dolgo ljubčka Petra Hermana, ki ga nikakor ni mogla pozabiti. Prvi dan po poroki je mlada nevesta kupila v lekarni strup za podgane in ga natrosila možu v kavo. Obtoženka se je zagovarjala, da je vzela Malika proti svoji volji in ga je hotela zastrupiti na prigovarjanje svojega ljubčka. Mož pa strupene kave ni izpil, ker mu je čudno dišala in si je nallil sveže kave. Glavna priča je bil Jože Malik, ki je izjavil, da je zadubal neprijeten vonj, ko je hotel kavo izpititi in jo je zato odložil. Njegova mati pa je našla v skodelici, ko jo je pomivala belo usedlino. Takoj je sumila, da je to strup. V lekarni je zvedela, da je Elizabeta kupila strup za podgane. Zaslišan je bil tudi lekarnar, ki je strup prodal. Izjavil je, da strup obstoja iz fosforja in žvepla ter olja in da tako neprijetno diši, da ga ni mogel zavziti. Kemični zavod v Beogradu je pa ugotovil, da bi količina strupa, ki jo je Elizabeta natrosila v kavo ne zadostovala za usmrtnitev človeka. Elizabeta je bila oproščena.

— Streli skozi okno. V Baranji na nekem posestvu med Kizdom in Šovo je bil pred dnevi izvršen tajinstven poskus umora. Dobrovoljec Jovan Prodanović je sedel v sobi. Nenadoma je počilo več strelav zaporedoma in Prodanović se je zgrudil okrvavljen na tla. Nekdo je streljal s samokresom s ceste nanj. Kroglo so ga pogodile v prsa. Zdravnik mu je nudi prvo pomoč, nakar so ga odpeljali v novosadsko bolnico. Orožniki iz Pašiceva so uvedli preiskavo, da pojasnijo zagoneten napad.

— Sava in Dunav naraščata. Po veliki nesreči v beogradskega pristanišča, kjer so velike ledene plošče potopile ladj „Zemuna“ in dva vlačilca, prinaša Sava le manjše ledene plošče, ki ne ogrožajo zasidranih ladij. Kljub temu so številni delavci včeraj postavili ob obali velike grede, ki so odbijale led. Narasla reka je odnesla tudi okrog 13 vlačilcev. Sava jih je gnala deloma v Dunav, deloma so se pa ustavili ob ledenih gorah, ki so se nabrale na progi Beograd—Pančevo. Led se sedaj pomika v Dunav po desni strani. Zato so vse ladje usidrane na levi strani reke. Včeraj so sproveli tudi vse ostale vlačilce na varno. Tudi pri Zabrčju je voda napravila večjo škodo. Iz Mitrovice poročajo, da je Sava okoli 520 cm nad normalo, iz Osijek pa javljajo, da je voda narasla za 210 cm. Dunav je še od Zemuna zamrznjen.

— Roparska tolpa novi Prvič Mali pod ključem. V Malem Mokrem Lugi so aretirali cigansko tolpo, ki je osumljena, da je izvršila drzne razbojniške napade v Borči in Avali. V petek so odpeljali cigane v dveh skupinah v Avalo in v Borčo ter jih konfrontirali z napadenci. Prebivalci Avale so spoznali v ciganu Radisavu Jovanoviču razbojnika, ki je vodil roparsko tolpo. Cigan je se ve zatiral, da ni bil še nikdar v Avali in da je nedolžen. V Borči so cigane posamezno zaslišali. Izpovedali so protislovno in končno je Pavel Lakatos vse priznal. Izjavil je, da je tolpa obstojala iz 20 članov, večinoma ciganov, ki so ropali v skupinah. Vodja tolpe je bil Lajoš, ki ima na periferiji Beograda svojo hišico, kjer so se ropari tudi sestajali. Lakatos je priznal, da je sodeloval pri vlohah v Vojvolici, v Bavaništu pri Kopinu in v Bački. Nadalje priznava vlohe v Starčevem, Brestovcu, Ovči in Homolici. Tudi pri roparskem napadu v Borči je sodeloval. V Bečki so cigane trpinčili stražnika in ustrelili mlinarja Filipa Kniesla. Lakatos je nadalje priznal tudi vlom v Zemunu. Poglavar tolpe Lajoš je neznano kam izginil. Med cigani je tudi mlada in lepa ciganka Aranka, pri kateri so našli mnogo dragocenega nakita.

— Dve nesreči. Pri nozometnem treningu si je včeraj zlomil ključnico 20-letni dijak Danijel Korčec. Prepeljali so ga v bolnico. V bolnico so tudi prepeljali 26-letnega hlapca Alojzija Zvana iz Rateč pri Radovljici, katerega je konj s kopitom brcnil v trebuh. Zvanova poškodba je precej težka.

— Občine, šolski odbori, javne korporacije in privatniki, ki nameravajo graditi kakršnekolik nove nadzemne zgradbe ali adaptacije, opremiti nova ali obstoječa poslopja, naj se pisмено obrnejo na „Klub arhitektov“ pri Udrugu jugoslovanskih inženjerjev in arhitektov — Sekcija Ljubljana, Turjaški trg 1, k jim brezplačno nudi navodila in nasvete glede eventualnega razpisa natečaja, direktne oddaje izvršitve načrtov, sestave proračunov, stavbnega vodstva itd.

— Odhod v gledališče je kaj lahak, ako niste izmučeni. — Pazite torej, da za pranje perila vzamete SCHICHT-ov „RADION“.

GRADSKA LEKARNA. Kamenita ul. 11. Prosim, pošljite mi tri steklenice Markovih kapljic, ker sem uvidel, da so mi po njih porabi poljenja oblačine v zelodcu. Miško Mlinar, Bedenik, p. Severin.

„Mi gremo
lahko tudi
v gledališče,“

pravi mlada gospa
Mica. „Tudi takrat
ko peremo, imamo
časa, ker nam je
težko opravilo pra-
nja odvzel RADION,
ki pere sam.“

Varuje perilo!

Iz Ljubljane

— Iz Opozarjamo na nocojšnji koncert Sevčikovega komornega kvarteta, ki se vrši ob 20. uri v Filharmonični dvorani. Češki komorni kvartet takozvani Sevčik-Lhost-kijev kvartet je eden najboljših koncertu-jojih komornih kvartetov v Ljubljani iz-voja sledi spored: Dvorak: Godalni kvartet v d-molu, Ravel: Godalni kvartet v f-duru in Schubert: godalni kvartet v d-molu. To je poslednje Schubertovo delo. Vstopnice so v predprodaji v Matični knjigarni po običajnih koncertnih cenah. Z ozirom na izvrsten program in umetniško igro nastopajočih umetnikov, vabimo p. n. občinstvo, da v velikem številu posesti nocojšnji večer.

— Iz Poroka. Poročila sta se včeraj gđ. Mica Huber, uradnica uprave Slovenskega Narodca in g. Jože Hauptman, policijski de-ktiv v Ljubljani. Bilo srečno!

— Iz Živahnost na ljubljanskem trgu. Živahnost na ljubljanskem trgu je znak, da se bližamo velikonočnim praznikom. Kot njih predhodniki so se na trgu pojavile cvetlice, butare in oljke. V soboto je bilo na trgu zelo živahno. Tržni organi so z naporom vzdrževali red in promet: Vseh živ-til je bilo v velikih množinah na izbiro. Iz Dobrove, Škofje Loke, Posavja in Štajerske so prinesle kmetice velike jerbare in košare lepih domačih jabolk. Po približni cenitvi jih je bilo okoli 5000 kg. Kmečke deklice ponujajo prve pomladanske cvetke, zvončke in tolehe. Šopek po 25 par. Mnogo je bilo na trgu jajc, kakor sploh zadnje dni. Jajca so se pocenila in jih ponujajo po 1,25 Din. Tudi več krompirja je bilo na trgu. Na trgu je opaziti tudi mnoge redkosti. Na splošno začudenje branjev je prinesla neka kmetica s Fužin na trg prvo pomladansko glavno salato. Sicer male glavice je ponujala po 3 Din komad. Na trgu so se pojavili tudi že prvi šopki redkvice, ki so pripeljali iz Zagreba.

— Iz Uradne preizkušnje mleka. Mestno tržno nadzorstvo opozarja vse stranke, ki prinašajo mleko v kemično preizkušnjo, da morajo vedno javiti točen naslov prodajalca mleka. Brez tega naslova se ne bo mleko preiskalo.

— Iz Predavanje v „Pravniku“. V sredo, dne 20. marca t. l. bo predaval na sestanku društva „Pravnik“ g. dr. univ. profesor Aleksander Maklekov o predmetu: „Zločini zoper osebo svobodo po novem kazenskem zakoniku“. Predavanje se bo vršilo ob šestih popoldne na sodišču v Ljubljani, soba št. 79. — K obilni udeležbi vabi odbor.

— Iz Vrtarska predavanja. V sredo 20. t. m. ob 8. uri zvečer bo predaval na šent-jakobski šoli inž. Ciril Jezlić o cvetlicah v sobi in na oknu. Opozarjamo posebej, da se bo predavanje vršilo v sredo in ne šele v četrtek, kot je bilo pomotoma javljeno na zadnji prireditvi. Kdor želi še katerokoli pojasnilo iz vrtarske stroke, naj ob tej priliki naznani svoja vprašanja, da se bodo potem obravnavala na diskusijem večeru v torek pred Veliko nočjo. S tem bo

ljubljanska podružnica Sadržskega in vrt-narskega društva zaključila vrsto svojih le-tošnjih predavanj.

— Iz Preskrbi blaga za obleke, perilo itd. dela mogoče tudi Vam skrb? Olajšan je nakup vsakomur, če se potrdi na Kon-gresni trg 15 in si ogleda izredno veliko izbiro pri trvdki NOVAK, ki nudi samo prvovrstno blago in po priznani najnižjih cenah.

— Iz Občni zbor Gremija trgovcev. Danes ob 20. se vrši v palači TOI občni zbor Gremija trgovcev za Ljubljano. Na dnevnem redu je v prvi vrsti poleg poročil načelstva vprašanje gradnje Trgovskega doma, o katerem se bo razvila daljša debata. Vabijo se vsi ljubljanski trgovci, da se polnoštevilno udeležijo občnega zbora.

— Iz Velikonočne razglednice „Družbe sv. Cirila in Metoda“. Se dobe v Ljubljani v vseh knjigarnah in nekaterih trafikah. Poslužite se teh razglednic! 197/n

— Iz Zopet lizol. Včeraj popoldne je v samomornilnem namenu pila lizol 38-letna iz-voščkova žena Terezija G. Rešili avto lo je prepeljal v bolnico, kjer so ji zdravniki rešili življenje. Kandidatinja smrti je zdaj že izven nevarnosti. Vzrok poskušnega samomora so bile družinske razprtije.

Iz Celja

— Včerajšnja nedelja v Celju je imela značaj prave idealne pomladne nedelje. Dočim je bilo mesto dopolnje zelo živahno, zlasti promenada, se je popoldne iz-praznilo in so se Celjani porazgubili na raz-ne bližnje izletne točke, zakaj vreme je bilo res prekrasno. Termometer je kazal dopoldne ob 11. uri celih 15 stopinj nad ničlo. Popoldne se je vršila na Glazili ob 15. uri prejšnjo nedeljo odložena nogometna tekma med SK Svoboda iz Ljubljane in tukašnjim SK Celje. Obisk publike je bil dober, tekma je končala z zmago SK Celje z 5:3.

— Umri je v petek v celjskem Invalid-skem domu 53letni vojni invalid Matevž Varšek.

— Zamotana zgodba. Na zahtevo pe-kovskega moistra O. iz Ostrožnega je bil v soboto ponoči aretirán v neki tukašnji gostilni njegov vajenec, 18-letni Jože P., češ da je moistru poveril v nekaj tednih okrog 500 Din pri raznišanju peciva pri-vatnim strankam. Fant trdi, da mu je mois-ter dalj manj peciva, več mu ga je pa zaračunal. Nasprotno pa trdi moister, da se je pri strankah osebnopreplačal da je fant denar za pecivo v redu prejel nato pa ga zapravlil v družbi s svojimi prijatelji in raznimi lahkoživimi ženskami. Fant je bil izročen preiskovalnemu sodniku.

— Mlad begunec. Pekovskemu moistru Josipu Kirbischu na Ljubljanski cesti je po-beznil 13 tm neznančkam njegov vaje-nec Danijel Jarbinšek. Kakor domneva-jo, je deček, ki je star 16 let, ubral najbrže domov k staršem na Ostrožno pri Celju.

Kupujte „Zvezdanko“!

Faraonova osveta na spiritistični seansi

Senzacionalen konec spiritistične seanse v Pragi — Strahovito razdejanje v ateljeju kiparja Foita

Lani so imeli Pražani senzacionalno seansi znane spiritistke Marije Siebertove iz Gradca, ki je delala v pričo strokovnjakov, učenjakov in novinarjev presenetljive spiritistične eksperimente tako, da je vzbudila splošno zanimanje javnosti. Po tej spiritistični seansi, na kateri je šlo za resne, znanstveno potrjene eksperimente, se je pripetilo v Pragi znova čudovit dogodek, nova spiritistična seansa, katere so se pa udeležili samo lajki in ki je končala na nepričakovan način. V naslednjem hočem navesti, kaj pripovedujejo očividci, v prvi vrsti praški akademski slikar F. Foit, v čigar ateljeju je prišlo do faraonove osvete.

V ateljeju

V četrtek zvečer se je zbralo v Foitovem ateljeju na Kral. Vinohradih enajst kiparjev prijateljev, ki so se hoteli udeležiti druge spiritistične seanse, ki je bila tem bolj zanimiva, ker je nastopil v Pragi splošno znan medij v osebi mladega Jugoslavenca Jovića. Atelje kiparja Foita je razdeljen z zaveso v dva dela, v delavnico in kipev kabinet, v katerem je nekaj pohištva. Atelje je poln kipov. V njem stoji kipi bivešega ministrskega predsednika Švehla, dr. Kramara, Bitnerja, prof. Sekaninca, igralca Deyla, generala Češka, angleškega poslanika Clarca, prof. Romaina Alleana itd. Najzanimivejša so pa Foitova dela iz egiptovskega miljeja, zlasti bronasta glava, znana »Les siecles disparus«, za katero je dal kiparju inspiracijo kip velikega faraona Ramsesa, razstavljen svoj čas na pariški razstavi. Foit ima tudi kip egiptovskega poslanika sira Mohameda Sabita beya. Ti kipi so igrali na spiritistični seansi v kiparjevem ateljeju posebno vlogo.

Nepričakovan konec seanse

Zvečer se je zbralo v kiparjevem kabinetu enajst gostov, med njimi tudi tri dame. Sedli so za mizo, da se udeležijo v prisotnosti medija Jovića spiritistične seanse. Kipar Foit je sedel na koncu mize pred marmornatim kipom Ane Sedlačkove. Spočetka so se razvijali eksperimenti mirno. S pomočjo medija so klicali udeleženci z onega sveta razne ljudi in govorili z njimi. Končno so hoteli poklicati še egiptovskega faraona Ramsesa. Medij je baje svari udeležence seanse, naj ne kličejo faraona, ker bi se jim utegnil osvetiti. Toda za to svari se ni nihče zmedel in neka dama je energično zahtevala, naj pokliče medij tudi faraona. In tako se je tudi zgodilo. Nekaj minut je vladala v kabinetu grobna tišina, potem pa je medij vstal in začel mrmrati neke čudne formule. Nihče ni razumel, kaj govori.

Prevrnjeni in razbiti kipi

Kar se je razlegel za kiparjem Foitom na kraju, kjer je stal kip faraona Ramsesa, strahovit udarec. Presenečenim udeležencem spiritistične seanse se je zdelo, da je zapihal iz ateljeja v kabinet lahen vetrič. V ateljeju je zaženketalo razbito steklo, začuli so se močni udarci in tla so se stresla, kakor da meče nekdo v atelje debele kamne. Udeleženci seanse so se prestrašeno spogledali. Kipar Foit je padel s stola, neka dama je zasedla nohte v medijevo roko, druga je skušala pobegniti. Boksar Svoboda je s svojim tovarišem zaman skušal ukrotiti medija, ki je nadaljeval pobesnel. Nastala je nepopisna zmešnjava. V kabinetu je bila tema in tako nihče ni vedel, kaj se godi. Strahotno razbijanje je trajalo pol minute, nakar je zavladala grobna tišina. Prižgali so luči in nastalo je novo presenečenje. V ateljeju so opazili navzočih pravo razdejanje. 7 milimetrov debela šipa v glavnem oknu, vdolbina v močno železno konstrukcijo, je bila

razbita na drobne koščke, kip egiptovskega tekača je izginil, kip Egiptanke je bil prevrnjen in poškodovan, kip egiptovskega poslanika prevrnjen in počen v podstavku, odlitek faraona je bil na nasprotni strani ateljeja prevrnjen, bronasti odlitek glave faraona Ramsesa, zvan »Les siecles disparus« je pa imel pod levim očesom faraonove glave

sledove krvi.

Clovek bi mislil, da je kaj takega nemogoče in da so si udeleženci spiritistične seanse storili o razdejanju v kiparjevem ateljeju izmislili. Toda očividci so sami resni, verodostojni možje, med njimi bokser Svoboda, nečak polkovnika Šveca F. Švec, zlasti pa kipar Foit sam. In vsi pripovedujejo o strahovitem razdejanju v ateljeju, kip egiptovskega tekača je vrgla neznana sila skozi okno na dvorišče v sneg, vsi kipi iz egiptovskega miljeja so bili prevrnjeni in poškodovani, udeleženci seanse pa tako prestrašeni, da več noči niso mogli zatisniti oči. Vsi pravijo, da se nikoli več ne bodo pečali z eksperimenti, o katerih so sodili doslej zelo skeptično.

Miss Evropa je razočarana

Miss Evropa, Elizabeta Simonova, se je ustavila na povratku v domovino na Dunaju, kjer je bila velika priljubljenost za restavracije, hotele, bare, modiste, modne salone, modne trgovine itd. Na vprašanje, če je srečna, je odgovorila, da je bila morda srečna v Parizu, ko je zmagala na lepotni konkurenci. Zdi pa ni več srečna. Ubožica je zelo utrujena in razočarana. Naslov miss Evropa ji ni prinesel nobene koristi. Nasprotno, z materjo sta morali že prvi mesec po zmagi na lepotni konkurenci doplačati za tekoče izdatke iz svojega nad 3000 pengő.

Novinarji so opozorili Simonovo na veliko reklamo, ki jo delajo z njenim imenom modni saloni, avtomobilske tovarne, izdelovalci pudra, hoteli in druga podjetja, češ, da se za reklamo dobro plača. Da je odgovorila Simonova, toda ne nama, temveč najinemu menažerju, ki je priredil na Madžarskem lepoto konkurenco, in drugim gospodom, ki so aranžirali konkurenco v Parizu. Z materjo sva samo žrtvi. Dva tedna na rivijeri s točno določenim dnevnim programom, stanovanje v enem najslabših hotelov, vsak dan v drugem kazinu, obed in večerja vedno v kakem drugem lokalu. Agenti raznih tvrdk me neprestano nadlegujejo, prosijo me, naj jim pomagam delati reklamo in če jim ne ustrežem, mi groze. Filmski kontrakti in podarjeni avtomobili so samo na papirju. Ko sem se vrnila nekega večera domov, me je že čakala gospodična iz damskega salona in odnesla krasno večerno toaletto nazaj. Bila mi je samo posojena, da bi novine pisale o modnem salonu. Sita sem že vsega in najraje bi se kam skrla.

Sin je bojiši.

Šef: Za mojimi hrbtom ste se zročili z mojim sinom. Reči pa vam moram, da je bila vaša dolžnost najprej vprašati mene.

Tipkarica: Saj sem o tem že deli časa razmišljala, končno sem se pa raje odločila za vašega sina.

Lovska.

Star raziskovalec se je vrnil iz Brazilije in pravil prijateljem, da je ustrelil nebroj goril. — Ni mogoče! so ugovarjali prijatelji in se čudili.

Zakaj ne? se je širokoustil raziskovalec. — Povsod, kjer sem videl ali slutil gorile, sem sprožil slepo nabito pištolo proti sebi in pustil kraj sebe ležati samokres s polnimi naboji. Če sem se čez eno uro vrnil, sem vedno našel truplo gorile, ki se je ustrelila.

S Zeppelinom na severni tečaj

Zanimive izjave dr. Behouneka o novi ekspediciji na severni tečaj pod vodstvom dr. Eckenerja in Fritjoja Nansena

Dr. Behounek je dal »Lidovym Novinam« informacijo o novi ekspediciji na severni tečaj, ki jo pripravljajo Nemci za prihodnje leto. Ekspedicijo organizira nemška družba Aeroarctic. Šije predsednik je Fritjof Nansen, podpredsednik pa bivši general Nobile. Že iz imen vodilnih mož družbe je razvidno, da njen značaj ni strogo nemški, marveč da ima v svojih vrstah mednarodne strokovnjake in učenjake. Družba ima v večini evropskih držav svoje podružnice. Ekspedicijo v polarne kraje organizira komisija, v kateri je 50 članov, med njimi tudi dr. Behounek, ki se pa ekspedicije ne bo udeležil. Posadka zrakoplova »Grof Zeppelin« bo štela okrog 24 mož in poleg tehničnega osebja se je udeležiti tudi trije učenjaki, ne pa 50, kakor je navajalo nemško uradno poročilo, ki je zamenjalo to število s številom strokovnjakov, zaposlenih v pripravilni komisiji. Dr. Behounek je v sekciji za merjenje atmosferske elektrike. Na vprašanje, zakaj se ekspedicije ne udeleži, je odgovoril, da želi, da bi meril atmosfersko elektriko to pot kdo drugi, tako da bi se mogli rezultati primerjati in izpolniti z njegovimi opazovanji.

29. in 30. aprila se bo vršil v Berlinu sestanek pripravilne komisije, na katerem bo določen program priprav in ekspedicije. Zrakoplov »Grof Zeppelin« ima motor z 2500 HP, ki bo na novo konstruiran tako, da bo imel 4000 HP. Akcijski radii zrakoplova znaša 12.000 km, torej mnogo več, nego je imela »Italia«. Financiranje ekspedicije je zagotovljeno, karži na razpolago je 1 milijon mark in poleg Nemčije bo poleg zrakoplova podpirala tudi Amerika, ki postavi zanj drog v Gnomu na Aljaski. Rusija da na razpolago hangar v Leningradu ali pa postavi drog v Murmansku. Še letos se prično pripravljajo, ekspedicija nakupi polarnih psov in

sani, obenem pa začno popravljati in opremljati zrakoplov. Dr. Behounek že dal opozorila na napako, ki jo hoče ekspedicija storiti. Zrakoplov namreč po programu nima v polarnih krajih hangarja, kar utegne imeti po njegovem mnenju slabe posledice. Zrakoplov bi se mogel pokvariti in zato je dr. Behounek mnenja, da je treba hangar na vsak način zgraditi.

Namen in pomen ekspedicije

Ekspedicija, ki jo bosta vodila dr. Eckener in Fritjof Nansen, ima več znanstvenih nalog, v prvi vrsti zemljepisnih. Dr. Behounek sodi, da se ji bo posrečilo raziskati doslej neznane kraje v polarni oblasti in ekspedicija bo lahko izrabila izkušnje, ki jih je dobila Nobilova ekspedicija. Zeppelinova ekspedicija bo imela to prednost, da bo preletela polarne kraje dvakrat v smeri iz Rusije proti Ameriki in nazaj. Velikega pomena bo ekspedicija tudi za merjenje atmosferske elektrike in magnetizma. Nasprotno je pa dr. Behounek zelo skeptičen glede meteoroloških raziskavanj. Velik znanstveni pomen bi imelo po njegovem mnenju samo to, če bi se posrečilo izkrcati v polarnih krajih na ledno goro posadko, ki bi imela radioaparati in merilne instrumente. Dr. Behounek tega ne izključuje, opozarja pa na težkoje in izkušnje, ki jih je imela Nobilova ekspedicija z ledenimi gorami.

Riziko in izgledi

Na vprašanje, ali preti »Zeppelinu« manjša nevarnost nego »Italiji«, je dr. Behounek odgovoril, da je nevarnost skoro enako velika. Največja nevarnost je v tem, da ekspedicija ne bo poznala meteoroloških prilik in da se dela na zrakoplovu med poletom ledena skorja. S tem postane zrakoplov težji in začne padati. »Italia« je imela pred »Zeppelinom« veliko prednost v tem, da je bila

opremljena s posebnimi višinskimi krmlom tako, da je lahko manevrirala na razne načine, dočim lahko »Zeppelin« manevrirala samo na ta način, da svojo težo zmanjša ali pa izpusti nekaj plina. V tem pogledu »Zeppelin« zaostaja za »Italijo«. Pač pa ima veliko prednost v tem, da se lahko ravna po izkušnjah »Italije«.

Ni dvoma, da organizirajo Nemci ekspedicijo v prvi vrsti iz znanstvenih razlogov, obenem imajo pa tudi praktične namene. Dokazati hočejo zanesljivost »Zeppelina«, obenem pa najti najkrajšo pot v Behringovo ožino in za padno Ameriko, ki vodi preko severnega tečaja. Dr. Behounek upa, da bo ekspedicija ta cilj dosegla in da je ne bo zadelo usoda »Italije«, šije vodja je bil oboje baš v času, ko so Nemci napovedali novo ekspedicijo na severni tečaj.

Djorić pred pariško poroto

Lani je bilo vloženo v češkoslovaško poslanstvo v Parizu, kjer je Srb Milan Djorić ukradel poslanikovim soprog dragocen nakit. Djorić pride koncem aprila pred pariško poroto in se bo moral zagovarjati radi 15 roparskih vlomov. Mož je s pomočjo svojih palčadav ukradel več milijonov frankov v dragocenosti in gotovini. 13 tatvin in vlomov je izvršil sam. Med njimi je tudi vlom v češkoslovaško poslanstvo, v stanovanje milijonarke Vanderbiltove, princa Murata, senatorja grofa Comodeta, industrijalca Havillanda itd.

Poleg Djorića so obtoženi tudi njegovi palčadi, ki so mu pomagali pri vlomih. Pred poroto pride med drugimi tudi Djorićev zaupnik Miletić. Ukradene dragulje so vlomiki spravili večinoma v denar, oblasti so dobile pri njih samo smaragd milijonarke Vanderbiltove, cejen na 2 milijona frankov in še nekaj manjših draguljev. Porotna obravnava bo trajala več dni.

Kupujte!

Čitajte!
»Princesko Zvezdano«

izres posebnega naznanila.

Potrjeni srcem javljamo v svojem kakor vseh sorodnikov imenu tužno vest, da je naša nad vse ljubljena, zlata mamica, stara mamica, sestra, svakinja, tašča in teta, gospa

Marija Meden, roj. Škerli

snoči o polnoči, previdena s tolažili sv. vere, v 75. letu svoje starosti zatisnila svoje blage oči.

Pogreb predrage pokojnice bo v sredo, dne 20. t. m. ob 15. uri popoldne na domače pokopališče.

Sv. maše zadušnice se bodo brale v domači župni cerkvi.

Begunje pri Cerknici, dne 18. marca 1929.

Matija, Anton, Viktor, sinovi. — Mimi por. Regvart, Anica, Ivanka vdova Leskovic, Lojzka, Genca, hčere. — Manica Mila vec, sestra. — Vladislav Regvart, zet. — Maša, Vlado, Nadinka, vnuki.

Szekula lenő:

Suženj in Rimljanka

Roman.

Ves obupan in zaspan sem kolovratil po hiši, kakor bolna, oguljena mačka. Ljudi sem začel sovražiti. Gospode in služinčadi nisem mogel trpeti. Tudi Academicus mi je šel že na živce in s potpuzljivim Gongriem nisva bila več tako dobra prijatelja, kakor spočetka.

Mnoge noči se iz svoje izbe sploh nisem ganil. Valjal sem se po postelji in zaman sem vdih od sebe težke misli. Toda na vrt si nisem upal. Bal sem se, da bi me Frontina zopet ozmerjala.

Neke jasne noči sem se pa le oju-nal.

V izbi mi ni bilo več obstanka. Pa tudi vročina je bila neznosna. Bilo je sredi poletja.

In tako sem odšel na vrt.

Morda mi odleže na svežem zraku. — sem misljal sam pri sebi.

In zopet sem bil na vrtu. Hodil sem okrog nimphae. V glavi se mi je vr-telo in komaj sem se držal na nogah.

Kmalu sem pa opazil, da sedi tudi Frontina na klopi, zavita v širok plašč.

Njen obraz je bil blede, skoro kakor Selenin.

— No, ne obotavljaš se, sedi k meni na klopi. Če bi vedel, kako dolgo te že čakam!

V očeh so ji igrale solze. Glas se ji je tresel.

— A ti me tako zanemarijaš. Naslonila mi je glavo na ramo.

— Reci mi da me ljubiš.

— Ljubim te! — sem odgovoril ves srecen.

— Obljubi mi da mi boš vedno zvest zakonski mož.

— Prišegam, da se ti ne bom nikoli izneveril.

— Ne boš nikoli mislil na drugo?

— Ne, nikoli.

Objela me je in strastno poljubila.

— Kako dober si. — je zašepetala.

— In kako lep si!

Nežno je odmaknila mojo glavo, da bi mi mogla bolje pogledati v oči. Iz njenih oči je odsevala brezmejna ljubezen, strast in občudovanje.

— Zdiš se mi kakor božanstvo. — je šepetala v ljubavni opolnosti.

Objel sem jo in začel strastno poljubljati njene hladne ustnice. Ni mi vračala poljubov, pa tudi branila se jih ni.

— Ti — me ne ljubiš!

V njenih očeh je zažarel plamen strasti. Z nežno ročico mi je zamašila usta.

— Ne govori tega, ne bodi tako krut. — je prosila z drhtečim glasom.

— to je greh. Z besedami sploh ne morem povedati, kako te ljubim. Bojim se,

da zblaznim. Če začnem misliti na to. To ni navadna ljubezen, to je nekaj več.

Toda jaz se nisem mogel pomiriti. — Ljubiš Cuspia Fada, saj vem. — sem dejal užaljeno.

— Ne verjemi tega. Vojakov še spoštovati ne morem. Samo tebe ljubim, mili moj, samo tebe.

— In vendar se poročiš z njim.

— Nikoli.

— Prišeci mi torej, da ostaneš zvesta meni.

— Z veseljem. Na kaj naj prisežem, ljubček moj, da mi boš verjel?

— Prišeci pri onem, ki ga najbolj obožujem.

— Dobro, prisegam ti pri Seleni. Prišegam pri snežnobelem Luninem kipu, da ne bom nikoli Cuspia žena.

Samo tebe ljubim na tem svetu in na tistem, bom mislila še v grobu.

In dvignila je dva prsta v zrak, da mi prisega vedno zvestobo.

— Toda kako je mogoče, da me podnevi niti poznati nečeš?

— Ah, zdi se mi, da podnevi sploh ne živim.

V tem se je prikazala luna izza oblakov. Zabila je vrt s svojim skrivnostnim svetom.

Frontina je razprostrla roke. Omahnila mi je na prsa in me začela tako strastno poljubljati, da mi je šinila vsa kri v glavo. V njenem objemu sem se skoro dušil. Oči so se ji lesketale v nepopisni blaženosti.

Tedaj se mi je posvetilo v glavi.

Ta ženska je imela dvojno dušo.

ki je rastla, kakor raste luna. Kadar je bila polna luna, me je ljubila slepo, brezmejno. Ta ljubezen je morala biti medel odsev že davno pokopane ljubezni ali pa one, ki se vname šele čez več tisoč let.

Danilo se je že, a midva sva še vedno sedla na klopi in se objemala. Frontina je celo zadremala na klopi. Komaj sem se ji izvil iz naročja.

XV.

Izdajstvo.

Zadnje dni sem zahajal tudi h Gelasemu. Congrio me je predstavil svivolasemu škofu. Sveti mož je bil z menoj zelo prijazen, dasi je bil svidoben, jaz pa suženj. Toda on je prišel v Aquinuum z onega sveta, kjer so zadnji prvi. Bil je kristjan, in sicer ne samo na jeziku, marveč tudi v dejanjih. Toda mož se je čutil, ko je zvedel, da sem tudi jaz kristjan. Med divjimi kvadskimi sužnji namreč ni poznal nobenega kristjana.

Ko se vrneš k svojim tovarišem, — je dejal in mi stisnil roko. — jim pripoveduj o prihodu Kristovega kraljstva. Moramo oznanjati njegov nauk po vsem svetu.

Gelasemus ni bil domačin. Kot potujoči obrtnik je prepotoval mnoge dežele, končno se je pa naselil v Aquinuum. Rojen je bil daleč tam v Aziji, v Tarzi, kjer je zavladal največji apostol krščanstva sv. Pavel, kako se je odprlo nad njim nebo. Že v zgodnji mladosti je postal obrtnik, tkač je platno, katero so radi izdelovali siromašni

prebivalci Tarze. Za obleko ni bilo, ker je bilo predebelo, pač pa so ga rabili za šotore.

Tudi apostol Pavel je bil večje domače obrti. Izdeloval je preproge. Preživljati se je moral z delom svojih rok. Najraje je nosil plašč iz velblode dlake, kakor orabski pastirji v puštnji okrog Autiohtje. Bil je ponosen na to, da je rimski državljan. Če so ga hoteli brezobzirni uradniki zapreti ali bičati, jim je zabrusil v obraz:

— Civis romanus sum.

Gelasemus je govoril o svojem učitelju zelo spoštljivo. In čudno, njegovo pripovedovanje me je zanimalo.

— Ti si ga poznal? Si ga kdaj videl? — sem vprašal svivolasega škofa.

— Seveda sem ga. Saj me je on krstil. On mi je držal glavo pod vodo. Star sem bil takrat šest let.

— To je moralo biti že davno.

— Nad devetdeset let bo tega. — je dejal škof zamisljeno.

Pavel sam je bil že priletel in soliden mož, ko se je izmučen od dolgega potovanja nekoč vrnil v svoje rojstno mesto Tarzo. Sorodnikov tam ni več imel, samo starejša sestra je bivala s svojim odraslim sinom daleč tam v Jeruzalemu. Sicer pa s sorodniki itak ni mnogo občeval. Sklinal je velk ljudski tabor v Tarzo in sam se ga je udeležil kljub temu, da so ga sprejeli nekateri fanatični domačini s kamenjem. In imel je tako prepričevalen govor, da je pridobil za krščansko vero več rodbin, med njimi tudi Gelasemovo.

GRITZNER, ADLER in KAYSER

šivalni stroji
ter kolesa so
na boljša v ma-
terialu. Lepe
opreme, ugodn
plačilni pogoji
Istočasno švicarsk
pletalni stroj
„DUBIED“
edino pri

Josip Petelinc, Ljubljana
(ob vodi, poleg Prešernovega pomenika) Tel. 2912

RESTAVRACIJA DVOR

Orientalni damski koncert igra še nadalje
vsak večer

OCARINJENJE

vseh uvoznih in izvoznih in tranzitnih pošilk oskrbi hitro,
skrbno in po najnižji tarifi RAJKO TURK carinski posred-
nik. LJUBLJANA Masarykova cesta 9 (nasproti carinarnice)
Revizija pravičnega zaračunavanja carine po meni deklarira-
nega blaga in vse informacije brezplačno 761

Kemična tvornica

v glavnem mestu pokrajine S H S., ki dobro
uspeva, se prodaja

z vilo vred

ali se pa sprejme vanjo družabnik z večjo glavnicco.
Ponudbe pod „Rentabilita“ na upravo
S ov. Naroda

Za vse Jožice in Jožete
je pripravljeno
s koncertom v restavraciji Dvor

Vabilo

na

redni občni zbor

Posojilnice v Zagorju ob Savi,
registrirana zadruga z neomejeno zavezo

ki se bo vršil

v soboto, dne 30. marca 1929 ob 14.
uri v posojilnični pisarni v Zagorju
št. 41.

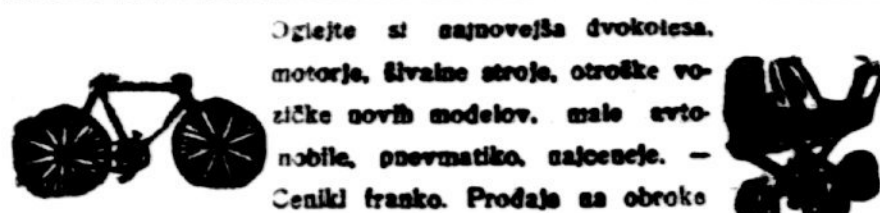
DNEVNI RED:

1. Poročilo načelnika.
2. Poročilo nadzorstva.
3. Odobritev letnega računa za leto 1928.
4. Volitev načelnika.
5. Slučajnosti.

Zagorje ob Savi, dne 17. marca 1929.

Dr. Tomo Zarnik,
načelnik.

542

«TRIBUNA» F. B. L. tovarna dvokoles in
otroških vozičkov, Ljubljana, Karlovsk. c. 4.

Na poponješi
STOEWER

šivalni stroji
za šivilje krojače in čevljarje ter
za vsak dom. Preden si nabavite
stroj, ogledajte si to izrednost pri
tvrdki

Lud. Beraga, Ljubljana
Seizengova ulica 6/1.
3. izstopen juž. (15-1611). Garanci:
21/1. Telefon 41. 980

> Mali oglasi <

Vaša beseda 50 par. Plača se lahko tudi v znamkah.
Za odgovor znamko! — Na vprašanja brez znamke ne
odgovarjamo. — Najmanjši oglas Din 5.—

Pozor,
hišni posestniki!

Posipaite svoje vrtove in dvori-
šča z dolomitnim peskom, ki vam
ga dostavlja na dom K. Vodnik
Podnik št. 25, p. Ljubljana 7
Naročila sprejema tudi tvrdka
»Jeklo« na Starem trgu v Ljub-
ljani.

Plačam za pol leta

napred za stanovanje dveh sob,
kuhinje in priključni svet. I. so-
be. Ponudbe na upravo tega lista
pod »Vseživ 1. maja 543«.

Smrekovih sadik

prodam več tisoč — Cena veliko-
sti 10—25 cm za 1000 komadov
250.— Din. 25—35 cm za 1000 ko-
madov 400.— Din. 35—45 cm za
1000 komadov 550.— Din. Po-
šiljam jih le proti povzetju Anton
Valant. Zasip, Bled. 546

Kmetjsko posestvo

lepo, 10 minut od farne cerkve,
tri četrt ure od zdravilišča in že-
lezniške postaje, zaradi bolezni
poceni prodam. Posstvo meri 23
oralov nji, travnikov, sadonos-
nika, vinograda in gozda. Hlita in
gospodarsko poslopje je novo zi-
dano. Zraven se lahko kupi tudi
nekaj inventarja. Poljsnita dalje
lastnik Anton Šutja, Kapela, pošta
in postaja Slatina-Radenci. 545

Soboslikar

specialist v mešanju barv, plastiki
šid., samo dobra in trdna sila,
ki reflektira na stalen posel, naj
se obrne pisarno z navedbo pla-
če na Prvi karlovački pismosha-
karski ateljeu, D. Mataković i sin,
Karlovac. 541

Slike za legitimacije

izdeluje najhitreje fotograf. Magor
Hilber, Ljubljana, Sv. Petra c. 25
497

Uradnik

z večletno prakso, zmožen slov. in
nemške stenografije, strojeplata
ter vseh pisarniških del. Šče služ-
bo. Nastop lahko takoj. Ponudbe
na upravo lista pod »Zanesljiva
moč/511.

Povabila se izvirajo izob in solidno.

D. M. C.

znamvanec, perij - prejšica.
Mouliné, krpanec C. M. S.
in »Ara«, kvačkanec, kron-
sko, gniliver in Lord sviho
razne čipke, zobčke, veze-
nine, trakove, gumbe in za-
ponke za plašče, lišp, biser-
ne, za moške obleke, za-
pestne, ovratne, lastiko ši-
roko in ozko, vezalke pri-
poroča po najnižjih cenah
Osvajd DOBEIC, Ljubljana
Pred škofijo št. 15

Velika zaloga in izbira
dišečega mila.

Tesan les,

late in deske na vagonu kupuje
Danilo Ivkov, Stapar, Bačka 513

Kože divjačine

kupujem L. Rot. krznar, Ljubljana
Mestni trg 9 30-1

Spalne divane,

otomane

šimice in vse tapetniške izdelke
kupite najceneje in najbolje pri
FRAN JAGER, tapetnik
Ljubljana, Sv. Petra nasip št. 29.
34/L

Trgovsko hišo

veliko, reprezentančno, v srez-
kem industrijskem in letovskem
mestu sredi trga na Gorenjskem,
prodam iz proste roke. Cena ca
300.000 Din. Resni reflektanti pišite
na upravo »Slov. Naroda« pod
šifro »Lepa ročka/514.

Sobico

oddam takoj gospod. deset minut
od Gorenjskega kolodvora —
Naslov v upravo »Slov. Naroda«.
832

Ribje olje

veže, najfinišje norveško, iz le-
varne dr. G. Piccollija v Ljubljani.
se priporoča bledim, slabim in
sebam 257

Kot sobarico

sprejemam pošteno dekle, ki zna
dobro šivati in ki bi ob nedeljah
stregla gostom. Šiljijol, postojna
in mesarija, št. 11 v Slov. goricah.
529

Klavirji,

planini: Bösendorfer,
Hözl & Heitzmann,
Förster, Stigl

so nesporno najboljši
Dobite jih za najmanjše
obroke le pri tvrdki

Affonz Breznik
Ljubljana, Mestni trg 3.

RAZLIKA v Vašo korist do 30%

če nabavite blago za oblake, plašče, perilo itd.

pri tvrdki NOVA K-Ljubljana
KONGRESNI TRG 15

Dospelo že nad 200 najmodernejših desenov
angleških in čeških kamgarov za pomlad

Priznana najugodnejši nakup! Ogledite si zalogo!
Strogo solidna postrežba! Priporočite se!

Vabilo

na

XXIX. redni občni zbor

deinicarjev Ljubljanske kreditne banke v Ljubljani

ki se vrši

v soboto, dne 6. aprila 1929 ob 3. uri popoldne v
bančni dvorani Ljubljanske kreditne banke v Ljubljani,
Dunajska cesta št. 1, z nastopnim

dnevnim redom:

1. Nagovor predsednika.
2. Poročilo upravnega sveta o poslovnem letu 1928 in predložitve
bilance k 31. decembru 1928.
3. Poročilo nadzorstvenega sveta.
4. Odobritev bilance za leto 1928 in sklepanje o predlogu upravnega
sveta glede uporabe čistega dobička.
5. Dopolnilna volitev v upravni svet.
6. Volitev nadzorstva.
7. Slučajni predlogi.

PRIPOMBA: Po določilih § 13. pravil se smejo udeležiti občnega zbora tisti del-
ničarji, ki po oziroma v to svrhu pri centralni družbi v Ljubljani, pri njenih podružnicah v
Bielici, Biečan, Bieč, Črnomlju, Kranju, Ljubljani, Metkovicu, Novem mestu, Ptuj, Ptuj,
Rakeku, Sarjevu, Sl. venigraju, Splitu, Vibeniku ali Trstu, odnosno pri jugoslovenski
udruženji banki d. t. v. Zagrebu, dni pred zborovanjem sajde et telnic, odnosno tisti,
ki prejmejo na svojo zahtevo 8 dni pred zborovanjem vstopnico za ta občni zbor na
podstvi svojih delnic shranjenih pri navedenih poslovnih.

V Ljubljani, dne 16. marca 1929.

UPRAVNI SVET.

Ce že morate kupovati na obroke, varu te pri-
tem svoje interese in obrn te se takoj na

KREDITNO ZADRUGO
DETAJLNIH TRGOVCEV

V LJUBLJANI, Cigaletova ulica št. 1 (pri sodnili).

katera vam hitro in diskretno posreduje kredit.

na podlagi kakerega kupite lanko vse, kar potrebujete, posreduje
skoro v vseh večjih ljubljanskih trgovinah brez vsakega poviška cen.

Prospekti in poiasnla radevolje na razpolago.

EDINI POPOLDANSKI DNEVNIK V VSEJ SLOVENIJI JE

SLOVENSKI NAROD

Najboljši in najcenejši insercijski organ
Oglasi v našem listu imajo popoln uspeh
Mali oglasi vsaka beseda 50 par in se
plača lahko tudi v znamkah

Zahtevajte insercijski cenik!

Kdor oglašuje, ta napreduje!

NOVOSTI

za plašče
in kostume
ravno kar došle!

A & E. Skaberne

Ljubljana, Mestni trg št. 10.

